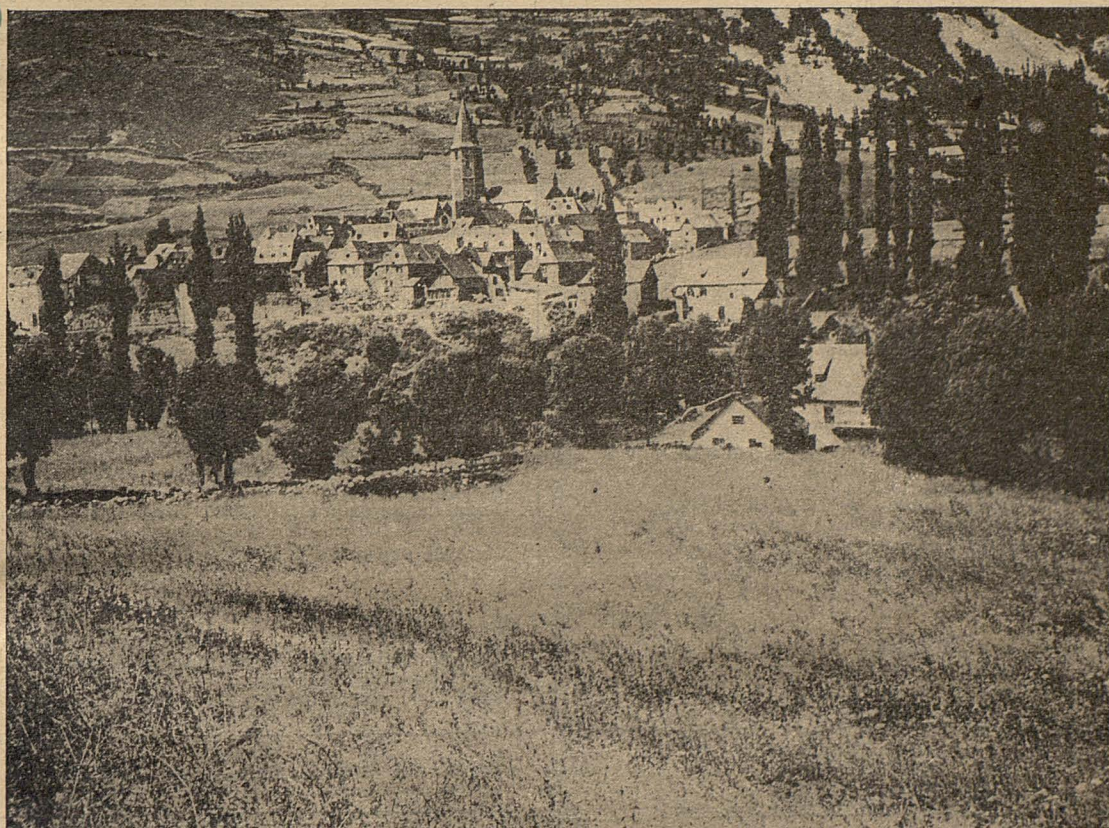

AGRICULTURA

Viella en ple hivern

SUMARI:

Els nostres pagesos: El senyor Agustí Serra i Munner. — Parlem de la cuscuta, per J. Viladot-Puig. — Racions per a pollets i pollastres, per L. Gallinat. — La fertilització de la terra, per Joan Montfort. — Les trabsalsades del vi, per Tomàs Via. — Quatre paraules encara, referents al clavell en la cresta de la raça de gallines catalanes del Prat, per Salvador Castelló. — Algunes malalties de l'ametller, per A. Rolet. — Les màquines de munyir, per M. Rossell i Vilà. — El cafè de figues, per Rafael Muga. — Solucions colòidals, per Jordi Bertrand. — Una mica de tot. — Noticiari. — El mercat.

I RAMADERIA

ENCICLOPEDIA AGRÍCOLA

publicada sota la direcció de G. WERY

VOLUMS PUBLICATS

Química agrícola (Química del suelo). *G. André* (2.ª edició).
Dos volums.—Tela, 24 pessetes.

Química agrícola (Química vegetal). *G. André* (2.ª edició).
Dos volums.—24 ptes

Viticultura. *P. Pacottet* (2.ª edició).—15 ptes.

Vinificació. *P. Pacottet* (2.ª edició).—14 ptes.

Higiene y Enfermedades del ganado. *P. Cagny y R. Gouin*
(2.ª edició).—14 ptes.

Avicultura. *Voitellier* (2.ª edició).—14 ptes.

Abonos. *C. V. Garola* (2.ª edició). Dos volums.—24 ptes.

Cereales. *C. V. Garola*.—14 ptes.

Riegos y Drenajes. *E. Risler y G. Wéry*.—14 ptes.

Las Conservas de frutas. *A. Rolet* (2.ª edició).—14 ptes.

Agricultura general. *P. Diffloth* 2.ª edició. 4 volums.

I. Suelo y mejoramiento de las tierras.—12 ptes.

II. Labores y rotación de cultivos.—12 ptes.

III. Siembras y cuidado de los cultivos.—12 ptes.

IV. Cosechas y conservación de los productos agrícolas.
—12 ptes.

Alimentación racional de los Animales domésticos. *Gouin*.
—14 ptes.

Entomología y Parasitología agrícolas. *Guénaux*.—14 ptes.

Enfermedades parasitarias de las plantas cultivadas. *P. Delacroix*.—12 ptes.

Enfermedades no parasitarias de las plantas cultivadas.
P. Delacroix.—12 ptes.

Lechería. *C. Martin* (2.ª edició).—12 ptes.

Arboricultura frutal. *Bussard y Duval* (2.ª edició).—14 ptes.

Material vitícola. *R. Brunet*.—12 ptes.

Material vinícola. *R. Brunet*.—14 ptes.

Prados y Plantas forrajeras. *C. V. Garola*—15 ptes.

Botánica agrícola. *E. Schribaux y J. Nanot*.—12 ptes.

Zootecnia general. *P. Diffloth*. 2 volums.—27 ptes.

Microbiología agrícola. *E. Kayser*. 2 volums.—24 ptes.

Ganado lanar. *P. Diffloth*.—12 ptes.

Silvicultura. *A. Fron*.—14 ptes.

Razas bovinas. *P. Diffloth*.—15 ptes.

Aguardientes y Vinagres. *P. Pacottet*.—14 ptes.

Las Conservas de Legumbres. Carnes, productos del corral
y de la lechería. *A. Rolet*.—12 ptes.

La remolacha y la fabricación del azúcar de remolacha.
Saillard.—17 ptes.

Industria y comercio de los Abonos. *Pluvillage*.—14 ptes.

Construcciones rurales. *J. Danguy*.—14 ptes.

Economía rural. *E. Jouzier*.—14 ptes.

Compendio de Agricultura. *C. Seltensperger*.—14 ptes.

Explotación de un dominio agrícola. *R. Vuigner*.—15 ptes.

Apicultura. *R. Hommell*. 14 ptes.

Cultivo hortícola. *L. Bussard*.—12 ptes.

Cabras, cerdos, conejos. *P. Diffloth*.—12 ptes.

El Manzano de sidra y la Sidrería. *Warcollier*.—15 ptes.

Sericicultura. *P. Viel*.—12 ptes.

Hidrología agrícola. *F. Diénert*.—12 ptes.

Higiene de la Granja. *Regnard y Portier*.—12 ptes.

La Mimbrea (Cultivo y aplicaciones) *E. Leroux*.—12 ptes.

Prácticas de Ingeniería rural. *Provost y Ro ley*.—12 ptes.

Máquinas de labranza. *G. Coupau*.—14 ptes.

Razas caballares. *P. Diffloth*.—14 ptes.

Análisis agrícolas. *R. Guillin*.—12 ptes.

Producción y doma del caballo. *J. Bonnefont*.—12 ptes.

Meteorología y Física agrícolas. *Klein y Sanson*.—12 ptes.

Electricidad agrícola. *A. P t t*.—14 ptes.

El libro de la campesina. *O. Bussard*.—12 ptes.

Topografía agrícola. *C. Muret*.—12 ptes.

Destilería agrícola e industrial. *Boullanger*. Dos volums. Pub-
licat el primer.—12 ptes.

Vinos de Champaña y Vinos espumosos. *Pacottet y Guitton-
neau*.—12 ptes.

VOLUMS EN PREMPA

Destilería agrícola e industrial. *E. Boullanger*. Volum II.

Plantas de escarda. *H. Hitler*.

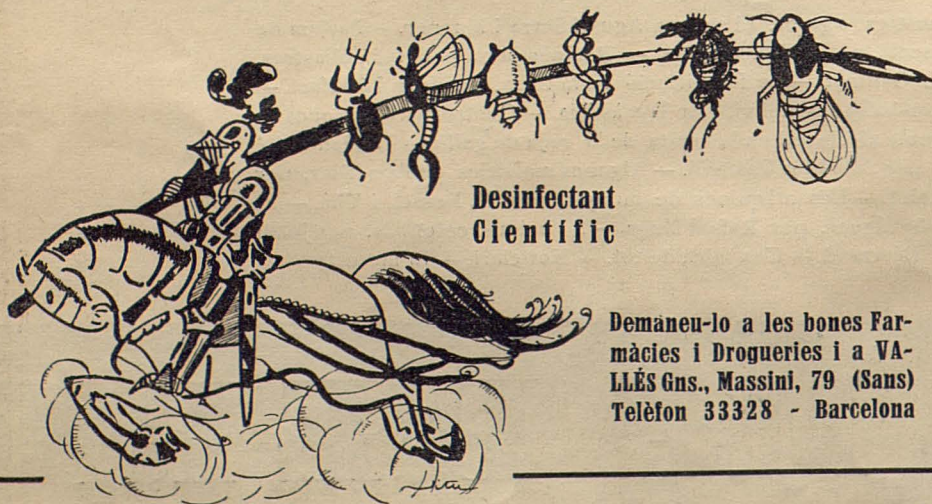
Previsión del tiempo. *Sanson*.

Cultivos meridionales. *Rivière y Lecq*. 2 volums.

Piscicultura. *G. Guénaux*.

Geología agrícola. *Cord*.

De venda en la LLIBRERIA CATALONIA, Plaça de Catalunya, 17. — BARCELONA

Desinfectant
Científic

Demaneu-lo a les bones Far-
màcies i Drogueries i a VA-
LLÈS Gns., Massini, 79 (Sans)
Telèfon 33328 - Barcelona

LISOL

VALLÈS G.^{NS}

L'únic que pot combatre
eficaçment totes les pla-
gues del camp i dels
arbres fruiters
Indispensable per a la cu-
ració de tota classe de
mals del bestiar.

OLIVERS ERBEQUINS

L'Oliver ERBEQUI, que de temps immemorial proporciona ple-tòriques collites en la molt coneguda comarca olivarera d'Urgell, va multiplicar ses excepcionals aptituds a altres regions, fins al punt de reemplaçar les varietats d'assenyalada apreciació, poc a poc es veuen ampliades àrees immenses de conreu i fins dominar les comarques que l'han assajat.

Realça l'estimació d'aquest arbre sa gran resistència a les seques, com ho demostra el que molts terrenys de seca amb precipitacions inferiors a 300 mil·límetres per any, viu, prospera i fructifica l'Erbequi.

El veureu ben dret en els indrets pedregosos, frondós en les terres soltes i sempre verd en les arenes i fins en els llocs menys afavorits. En les terres de calç com també en les argilenques arriba a donar produccions que van en continu augment.

Es notable aquest oliver per sa ràpida tendència a fructificar, essent molt comú per poc que la terra es presti i les cures de cultiu, l'estimulin, a cobrir-se de fruit als pocs anys d'ésser plantat.

Altra característica de l'Erbequi és la de permetre fàcilment ésser defensat de molts flagells que en altres varietats causen estralls, així com el lliurar-se de les gelades.

Es recomana especialment aquest oliver:

- I. Per donar-se en la majoria dels terrenys, per pobres que siguin.
- II. Per sa notable resistència a les gelades.
- III. Per començar son rendiment als tres anys.
- IV. Per la facilitat de recol·lecció.
- V. Per no causar en ell els estralls que ocasionen en altres varietats, les malalties i pestes que solen enceyar en aquesta classe d'arbres.

PREUS:

De 1 any, 0'50 a 0'70 metres	}	25 plançons 25 Ptes.
		50 » 45 »
		100 » 80 »
De 2 anys, 0'75 a 1'10 metres	}	25 » 35 »
		50 » 60 »
		100 » 110 »
De 3 anys, 1'10 a 1'50 metres	}	25 » 40 »
		50 » 75 »
		100 » 130 »
Copats escollits mínim 1'50 metres	}	25 » 50 »
		50 » 90 »
		100 » 160 »

Embalatge, en bones caixes amb molça a 10 Ptes. per centenar de plantes.

"EL CULTIVADOR MODERNO" TRAFALGAR, 76 (Prop Arc Triomf)
Apartat 625 - Telèfon 18744

BARCELONA

Demanin-se catàlegs d'arbres fruiters, forestals i llavors de totes classes

Arbres forestals de gran pervindre

	Ptes. el miler
PI Alerce d'Europa, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	100
PI Alerce del Japó, de 2 anys, de 35 a 40 cms.	125
PI Halepensis, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
PI Insignis, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	75
PI Laricio Austria, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	70
PI Laricio Calabria, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	60
PI Laricio Còrsega, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	75
PI Maritim de Corté, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
PI Montana, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	75
PI Pinyoner, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	100
PI Silvestre Escòcia, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	60
PI Silvestre de Riga, de 2 anys, de 18 a 20 cms.	60
AVET de Douglas, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	150
AVET Excelsa, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	100
AVET Pinsapo, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	200
BEC comú, de 2 anys, de 40 a 50 cms.	140
ACÀCIA comú, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	75
AURO Negundo, d'1 any, de 15 a 20 cms.	60
CASTANYER comú, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	110
CASTANYER de les Indies, d'1 any, de 25 a 30 cms.	100
CASTANYER del Japó, de 2 anys, de 40 a 50 cms.	150
CATALPA Bignonia, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	95
CEDRE del Atlas, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	200
CEDRE DEODARA, d'1 any, de 15 a 20 cms.	200
CEDRE del Líban, de 2 anys, de 30 a 35 cms.	125
XIPRER Lawsoniana, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	120
XIPRER Macrocarpa, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	120
XIPRER Piramidal, de 2 anys, de 20 a 25 cms.	110
XOPS, d'1'200 a 1'800 metres.	350
XOPS, estaquetes, d'1 a 1'40 metres.	125
ARC Albar, per a valles, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
EUCALIPTUS Globul, de 2 anys, de 50 a 60 cms.	125
EUCALIPTUS Rostrata, de 2 anys, de 40 a 50 cms.	125
FREIXE Americana, de 2 anys, de 50 a 60 cms.	75
EREIXE comú, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	75
FAIG comú, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	80
MIMOSA Dealbata, de 2 anys, de 30 a 40 cms.	150
MORERES blanques, d'1'70 metres tronc.	1.500
MORERES blanques, de 2 anys.	125
NOGUER comú de 2 anys.	350
OLM comú, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	60
PLATANÀ, de 2 metres, de 7 a 8 cms. de circumferència.	1.000
ROURE roig americana, de 2 anys, de 25 a 30 cms.	100
THUYA del Canadà, de 2 anys, de 20 a 30 cms.	200
TRUANA o Aligustre, de 2 anys.	250

Comanda mínima a servir 500 exemplars d'una sola varietat

Planter per a formació de vivers

ALBERCOQUERS	200
AMETLLERS amargs, de 2 anys	400
AVELLANERS	200
CIRERERS Santa Llúcia	125
PRUNERS Myrobolan	125
PRESSEGUERS	200
CODONYERS	125
POMERES silvestres, de 2 anys	90
NOGUERS, de 2 anys	350
PERERES silvestres	125

Comanda mínima a servir 100 exemplars d'una sola varietat

EL CULTIVADOR MODERNO

Trafalgar, 75 - Telèfon 18744 - Apartat 625 - BARCELONA

Societat Enològica del Penedès, S. A.

VILAFRANCA
DEL
PENEDES

Sucursals a Reus, Criptana i Xereç de la Frontera

TREPITJADORES, PREMSSES, BOMBES I
TOTA CLASSE DE MAQUINARIA VINÍ-
COLA : MOTORS I TRANSMISSIONS :
MANGUERES, RACORDS I AIXETES :
MATERIAL PER A BOTELLERIA

PREMSA CONTINUA «SEPSA»

PREMSA HIDRAULICA «ATLAS»

APARELLS D'ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS :
ADOBS : SULFAT I SOFRES

DEMANEU Estudis, Projectes i Pressupostos

RAMADERS! AGRICULTORS!

Assolireu un rendi-
ment superior a tot
càlcul sotmetent el
ramat i les aus domèstiques al règim ali-
mentici de ferments làctics amb el

YOGHOURAT CONDAL

(FARINA LACTEADA AMB FERMENTS)
assolireu el màxim de vitalitat i el mínim de
mortalitat. Els evitareu i combatreu tota
classe de diarrees.

Demanin-lo a totes les graneries i drogueries i cases material avícola
Literatura i mostres: PASSEIG DE MARAGALL, 16. - BARCELONA

Ous de Naftalina

— Patentats i model Industrial Registrat —

Maten el poll.-Desinfecten els ponedors.-Eviten en les gallines el
vici de menjar-se els ous.-Serveixen d'ou ponedor.-Maten l'arna

Preus franc envàs estació Barcelona:

Una dotzena: 6 ptes. una - Una grossa: 5 ptes. la dot.^{na}

DE VENDA A LES PRINCIPALS DROGUERIES I A LA
Comercial de Productes Refinats del Quitrà, S. A.
RAMBLA DE CATALUNYA, 66, 1.ER LLETRA G. :-: BARCELONA

Higiènic
Econòmic
Perpetu

Pràctic
Trans-
portable
Estètic

Marca Registrada

La darrera paraula en la colombicultura

El criador desmuntable per a coloms

“COLOMCRIA”

PATENTAT

És indispensable en el seu colomar
si vol treure profit i trobar
plaer en la cria de coloms

Demanar informes i catàlegs a:

T. GAZA I COSTA - R.^{da} St. Pere, 47-Barcelona

Concessionari exclusiu de les Patents Fornaguera del

“COLOMCRIA”

Visitar el pabelló que tenim en el pati del Palau d'Agricultura de l'EX-
POSICIÓ INTERNACIONAL DE BARCELONA

CRÉDIT I DOCKS DE BARCELONA

COMPANYIA DE CRÈDIT I DE MAGATZEMS GENERALS

FUNDADA L'ANY 1881

Magatzems en el port de Barcelona, enllaçats amb la xarxa ferroviària.—Magatzems a Aldea (Amposta)

Préstecs sobre cereals, fruits i primeres matèries
Obertura de crèdits

Comptes corrents a la vista i a terminis.—Comptes corrents en monedes estrangeres.—Descompte i cobrament d'efectes comercials.—Valors.—Cupons.—Préstecs sobre títols

Cambra cuirassada amb compartiments de lloguer

PASSATGE DEL COMERÇ, 7 — Apartat de Correus 661

NOGAT

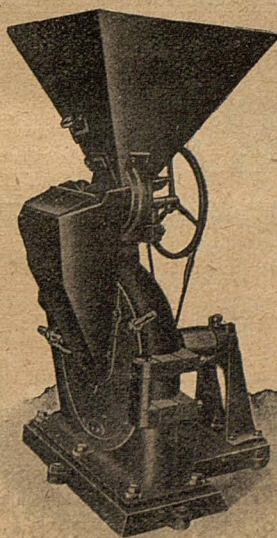
PRODUCTE ESPECIAL MATA-RATES

El mata rates "Nogat" constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota classe de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la caixa de 25 paquets a Barcelona, Farmàcia Gelart, Princesa, 7, Drogueries Vidal i Ribas i en les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori SOKATARG
Carrer del Ter, 16-Telèf. 564 S. M.-Barcelona

NOTA.—Dirigint-se i ensems enviant per Gir Postal o segells de Correus l'import més 50 cèntims per despeses de remesa, a Laboratori, a volta de correu, verifica la remesa de la comanda

MOLI "ALFA"

El millor per a pinsos per al ramat, matèries dures i fibroses. Dispositiu de moldre especial patentat.

Andreu Morros

Oficines: Avinguda del Marquès de Argentera, 21
BARCELONA

Instal·lacions i reformes de FABRIQUES DE FARINES

FABRICACIÓ NACIONAL. Sol·licitar preus i catàlegs

... Escolta, Peret! No et descuidis de portar de la Farmàcia un tub de
DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA "DERCUSAN"

Ja saps que a casa no hi pot mancar.

En els dies de tardor, quan la recollida dels fruits i collites requereixen una feina aclaparadora, deuen evitar-se possibles contratemps, i procurar a l'ensem, portar amb les eines un tub de «DERCUSAN» (DERMOSA CUSÍ ANTISEPTICA). Es l'època de l'any en què «el temps és or», i s'ha d'assegurar la salut en lo possible protegint les ferides contra la infecció.

Derrosa Cusí Antisèptica "Dercusan" Antisèptic enèrgic i cicatritzant ràpid per al tractament de Grans, clivelles, FERIDES (recents o infectades), paràsits, pústules de la verola, CREMADES, penellons ulcerats, SUPURACIONS, ULCERES de les cames, tòrpides o antigues.

Màxima eficàcia. Innocuïtat absoluta. Aplicació senzilla. Envasat còmode. Cicatrització ràpida. Cures sense dolor. Conservació indefinida. No taca ni destrueix la roba o els telxits sans.

S'EMPLEA TANT EN MEDICINA HUMANA COM EN VETERINÀRIA
DE VENDA EN LES FARMACIES:

Tub petit a ptes. 1'60. Tub gran a ptes. 3'65. Tub especial per a Veterinària a ptes. 7'70

DEMANEU UNA MOSTRA
ENVIANT AQUEST ANÚNCI

Laboratoris del Nord d'Espanya - Masnou - Barcelona

NITRAT DE CALÇ IG

EXCEL·LENT ADOB DE COBERTERA,
D'EFECTES MOLT RAPIDS, CONTENINT

15-16 % de Nitrogen i un 28 % de Calç
(corresponent a un 50 % de Carbonat de calç)

STICKSTOFF-SYNDIKAT

A G R I C U L T U R A I R A M A D E R I A

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILÀ

SIJBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

ELS NOSTRES PAGESOS

El senyor Agustí Serra i Munner

Nasqué a Pallejà (Pla del Llobregat), i a Pallejà viu el senyor Agustí Serra i Munner. Fill d'un pastor i una blondista, quedà sense pare als dos anys, i la seva mare el mantingué fins que, vailet, el llogà per rabadà. No havent pogut anar més que dos anys a l'escola, i encara a la seva infància, restà analfabet durant molts anys.

A catorze anys, el seu amo, veient en el noi una intel·ligència desperta el passà de rabadà a pastor. A disset, deixa el ramat i aprèn l'ofici de pagès. A dinou anys esdevé cap de colla i ben

prompte comanda una trentena de jornalers. Als vint-i-dos anys plega d'ésser masso i passa de masover a una casa l'amo de la qual era ric i expert. Aquest, anomenat el Petit, posseïdor de tretze tavernes a Barcelona, li confià a més de les terres la direcció dels cellers.

Després de la filloxera, el senyor Serra fou el primer del poble que plantà cepes americans, i fou tan destre a empeltar-los, que sols fallaven el vuit o deu per cent. Fou també el primer que utilitzà la màquina de sulfatar amb polvoritzador. Assistí a un dels primers curssets que es donaren a Sant Sadurní d'Anoia i d'allí n'aprofità procediments moderns del conreu de la vinya.

Vers l'any 99 una riuada s'emportà dos camps que En Serra tenia plantats de presseguers. La majoria dels perjudicats romangueren abatuts i molts abandonaren el poble. El senyor Serra recomençà la tasca. En plantar altra vegada presseguers els empeltà de Sants Andreus, varietat bordenca, la qual donà molt bons resultats, puix que han estat els que més han resistit els flagells.

En aquella època el negoci de la fruita estava en mans d'unes companyies que, com ara passa a l'Urgell, compraven a ull i en el camp mateix. El senyor Serra no volgué mai tractes amb les tals companyies. Ell fou un dels primers productors que portà els préssecs a Barcelona per a ésser venuts pel seu compte. Així mateix intentà, al cap de pocs anys, exportar a França pel seu compte la fruita, que per les grans plantacions realitzades començava a ésser abundant. El primer any n'exportà mil cinc cents coves, i repetí encara l'operació l'any següent. Els beneficis foren pocs, però el senyor Serra havia ensenyat una nova sortida als productors de fruita, i principalment d'actuar sense intermediaris.

El senyor Agustí Serra i Munner és tot un home. De la seva personalitat quatre caires en sobresurten: honradesa, treball, voluntat i proïsme. Quan realitzava l'exportació, els altres pagesos li fiaven la fruita i el resultat de les operacions.

Tota la seva vida ha estat i és un exemple de treball sense desconhort.

La tenacitat que ha posat a les seves empreses, junt amb la seva intel·ligència, l'acrediten entre les primeres figures de la comarca.

El pròxim s'ha revelat en totes les ocasions oportunes. Quan després de la riuada a què ens hem referit, el govern remeté alguns diners per a indemnitzar els perjudicats, el senyor Ser-

ra, que era llavors batlle del poble, amb tot i ésser un dels que més danys sofri, proposà esmerçar els diners en obres públiques per tal de donar feina als jornalers en vaga, i així es féu.

Altrament, el senyor Serra comprenent tota la importància social que té l'associació entre pagesos, fou dels primers socis del Sindicat comarcal de Martorell i un dels fundadors del Sindicat Agrícola de Palledà.

Parlem de la cuscuta

ALGUNS Estats ens donen lliçons ben remarcables en ço que toca a evitar la propagació de la cuscuta, oferint-nos lleis rigorosíssimes que regulen el comerç dels farratges i de llurs llavors. En aquestes legislacions s'ordena la incautació i la subsegüent destrucció dels farratges als quals acompanyin rames de cuscuta, i obliguen la descuscutació de les llavors abans de llançar-les al mercat, en el qual no poden circular sinó els sacs, precintats per centres oficials, acompanyats del corresponent certificat de puresa. Aquest rigor ve extremat en la legislació hongaresa, car castiga amb multes de 200 a 600 corones l'individu que s'atreveix a vendre mercaderies que no estiguin completament lliures de cuscuta, independentment de la destrucció de tot stock de llavors, per gros que sigui, amb tal que s'hi trobi un sol gra de cuscuta, si el seu propietari es nega a sotmetre'l a una cura neteja.

Sols així pot acabar-se amb els perjudicis que a l'agricultura ocasiona la terrible plaga de la cuscuta; però com que aquí regeix el criteri del major llibertinatge en alguns aspectes del règim de la terra i es creuen els propietaris els únics censors de llurs activitats en el que toca a l'explotació de les propietats rústegues, d'aquí que el trist espectacle que sovint ofereixen els nostres prats no porti camí d'acabar-se per ara, i sí, el que és molt pitjor, el porta cada vegada més d'engrandir-se el radi de destrucció de cuscuta, car no posant-se cap cura a evitar la seva propagació, aquesta és cada vegada més gran, cosa que no és d'estranyar, puix que la planta està dotada d'un poder de multiplicació que és verament esfereïdor, car al costat de l'enorme producció de llavors que poden eternitzar-la a través del temps i de l'espai, compta amb el poder germinatiu de les seves tiges, les

quals es comporten com a veres estaquetes en trobar condicions apropiades per a posar arrels.

Per això nosaltres sentírem un profund sobresalt el dia que vàrem veure prats d'alfals fortament cuscutats, reservats per a aprofitar-ne la llavor; i ens proposàrem seguir d'a prop els esdeveniments. Aquests ens menaren a presenciar com una vegada granades i madures les llegums, era segat el prat, tot arreu, sense cura de cap mena, i portat el producte d'aquesta sega a l'era, on havia de batre's per a desgranar les tavelles i obtenir-ne la grana.

¿Com rediantre havia de sortir aquella llavor d'alfals procedent d'un prat en el qual la paràsitica anà madurant paral·lelament a la preada lleguminosa? És baldera tota resposta.

Aquella llavor on anà a parar? Indubtablement seguí el procés que havia seguit aquella altra d'on procedia l'alfalsar que ens ocupa: de mans del propietari incult aniria a raure a un magatzemista més incult encara o totalment desaprensiu, el qual al seu torn vendria la llavor cuscutada a un confiat agricultor, que sembraria la seva terra amb la illusió de tenir un prat ufano per sis, per set... per x anys, i per al qual la lliçó seria ben dura en veure que ja al primer any el prat li oferia un trist aspecte i que al segon tot ell era cobert per l'herba malèfica que li havia robat uns esforços preciosíssims.

I tothom tan tranquil: legisladors i agricultors. Els uns sense preocupar-se de l'interès general que els està confiat, i els altres sense adonar-se de la defensa que poden trobar en les organitzacions agràries o captenint-se guiats per un mal entès esperit individualista que d'aquestes entitats s'aparta.

El mal, per ara, no porta camí de tenir un «oficial» remei. Ens creiem, per tant, obligats a contribuir modestament a la defensa «privada»

dels prats artificials, aportant en aquestes planes els procediments que hom pot emprar per combatre la cuscuta. Fent-ho així, a més de complir un deure de ciutadania, donarem satisfacció a tots aquells comunicants nostres—entitats i particulars—que ens han escrit amb motiu del nostre anterior article que sota el lacònic títol de «Incúria» aparegué en aquestes mateixes planes en el mes d'octubre.

:::

Per a destruir la cuscuta poden seguir-se diferents procediments. Tots, però, a excepció del preconitzat per M. Solanet, tenen com a base el fet d'arrenjar la planta parasitària.

Es procedeix així: L'extensió envaïda, més una faixa d'un metre tot voltant, es rau ben ragut. L'herba raguda es posa en sacs i es porta fora de la finca—a un camí, a un pedregal, a una era—i es crema. Seguidament de fet això, la superfície raguda es tracta per un dels mitjans següents:

I. S'escampa palla, fulla seca, o altre material barat i fàcilment cremable, s'arruixa de petroli i s'hi posa foc.

II. S'arruixa la terra raguda amb una solució del 10 al 20 per cent de sulfat de ferro a raó de 100 litres per metre quadrat. Alguns autors aconsellen substituir la solució de caparrós per una altra d'àcid clorhídric o amoníac en iguals proporcions.

III. La superfície a tractar es cobreix d'una capa de sulfat de potassa en pols a raó de dos a tres quilos per metre quadrat. Hom aconsella la substitució de la potassa per calç viva en pols.

IV. La superfície raguda es cobreix per una espessa capa de fem de quadra en plena fermentació.

No tots aquests tractaments porten igualment a l'èxit. El darrer és altament sospitós d'inutilitat si es té en consideració que la grana de cuscuta i els seus rams resisteixen moltes vegades l'acció de la fermentació del fem sense perdre la seva virtut germinativa, a l'extrem que hom atribueix la invasió de cuscuta, en certs casos, a haver-se adobat camps amb fems procedents d'estables els animals dels quals s'havien alimentat amb alfals cuscutat. El primer tractament dóna bons resultats sempre que l'acció del foc sigui intensa i duradora i és l'únic que pot aplicar-se amb èxit després de la disseminació de les llavors de cuscuta, puix aquestes no resisteixen l'acció del foc viu i llarg. Els procediments a base de productes químics són acceptables si es practiquen quan la plaga està en plena floració, puix després són inertes sobre la llavor de cuscuta.

No serà per demés advertir a l'agricultor que tingui cura en el maneig de la calç viva i del sulfumant.

Segons M. Solanet, amb el seu procediment no es fa precís raure la part de camp atacada. Consisteix a esbarriar per damunt del prat atacat, en la quantitat de 400 quilos per hectàrea, la barreja següent, prèviament polvoritzada amb pulcritud:

Cianamida	25 parts
Guix	50 »
Cendres	25 »

L'escampada es fa al matí, quan encara les plantes conserven l'aigualera, puix així el pols s'agafa més a la planta i s'assegura la seva acció parasitocida.

El temps més oportú per aquest tractament és immediatament després de la primera sega.

Segons M. Solanet, l'eficàcia d'aquesta fórmula és segura, perquè a l'acció de la cianamida moren les tiges, les llavors i les arrels de la cuscuta.

:::

Els pagesos que no sentin gravitar damunt seu el pes d'aquella incúria de què parlàvem en octubre, poden aprofitar qualsevol dels procediments descrits anteriorment, per evitar la major propagació de la cuscuta quan ja la tinguin a casa, millor dit, als seus camps. Nosaltres, però, ens atrevim a aconsellar a aquells que encara no la tinguin, que vegin d'alliberar-se de tan calamitosa adquisició. Ho aconseguiran sembrant amb llavor ben pura, que a una mica de més bon preu la trobaran al mercat completament garantida. I si encara els sembla millor, com m'ho sembla a mi, que l'adquireixin per mitjà del Sindicat al qual perteneixin—i si no hi perteneixen que hi ingressin—, puix aquest tindrà mitjans fàcils de fer-se respectar millor, com a collectivitat, que aquell com a particular.

Val més prevenir-se que curar.

Nosaltres fa dotze anys que tenim alfalsars. Ni una sola vegada ens ha visitat la cuscuta, amb tot i estar-ne ben voltats en prats veïns.

La cuscuta, com la verola, podem dir que la té qui vol.

Així i tot, no ens alliberaríem d'ella si algun malfactor ens tirés un grapatet de llavor als alfalsars nets.

Per aquests possibles casos és que cal no oblidar els procediments anotats més amunt.

J. VILADOT-PUIG

Racions per a pollets i pollastres

L'alimentació racional dels pollets i pollastres constitueix, evidentment, un dels factors principals de l'èxit de l'explotació.

Establir una ració ben equilibrada a les necessitats de l'animal, segons l'edat i producció que d'ell es desitja, no és del tot fàcil, puix que a més de contribuir a la salut s'ha de procurar el desenrotllament no tan sols natural, sinó també forçat.

En el Col·legi d'avicultura de Nova Jersey s'han practicat per a aquest objecte nombrosos experiments, encaminats a estudiar: a) conservació de la salut dels pollets i normal activitat fisiològica; b) augmentar en els animals la resistència a les malalties i a la mortalitat comuna; c) determinar un desenvolupament normal del cos; d) mantenir els pollets en bon estat de carns; e) fer possible la venda precoç per a carn dels mascles sobrers.

L'experiment fou realitzat amb animals de raça Leghorn i la ració per a pollets es dividí en dues parts, una, de granes, i altra, d'aliments mòlts. La de granes constava de moresc o blat de moro i blat, esmicolades grosserament. Aquesta part de la ració era destinada a mantenir l'energia i el pes de l'animal, i es repartia en tres vegades al dia.

L'altra part de la ració era constituïda per una barreja de

Segó	20 parts
Farina de blat	20 »
Farina de civada	20 »
Farina de carn	10 »
Pols de llet desnatada	5 »
Farina de closques d'ostra .	2 »
Oli de fetge de bacallà	1 »
Sal	1 »

Aquesta barreja tenia per objecte fornir els aliments necessaris al desenvolupament o creixença del cos.

Cada un dels aliments que constitueixen la

ració té la seva finalitat. Així, el segó, a causa de la cel·lulosa que conté, actua d'una manera laxant, i a més dóna sabor i volum a la barreja. La farina de blat proporciona abundants hidrats de carbó, com igualment el moresc, i aquest aliment conté la vitamina A. La farina de civada aporta bona quantitat de proteïna, principalment si el gra és ple i no conté gaire cel·lulosa o pela. La farina de carn i de llet són així mateix bons aliments per la proteïna o matèria azotada que contenen. La farina de clovelles d'ostres porta la calç necessària al desenrotllament dels ossos. L'oli de fetge de bacallà, les vitamines A i D, les quals són indispensables a la marxa regular de la creixença dels animals. La sal confereix rapidesa a la barreja d'aliments i aporta cloro i sodi.

La barreja susdita es repartirà en dues vegades.

Si a aquesta ració se li pot afegir ous, llet i verdures, els efectes són encara més excel·lents. La llet pot ésser entera o desnatada, i és molt útil als pollets fins a l'edat de sis setmanes. La verdura és excel·lent, tant per la bona marxa de la digestió com per ésser refrescant, i es pot donar des del tercer dia de la naixença. Els ous infecunds que es treuen de la incubadora poden ésser aprofitats i donats als pollets des del tercer dia, i a condició que se'ls donin bullits.

Els pollets alimentats d'aquesta manera poden tenir-se en grups de 250 a 300, segons l'espai de què es disposa. Així que els mascles es puguin conèixer caldrà separar-los i alimentar-los encara més intensivament, per tal de vendre'ls aviat.

Els pesos obtinguts, terme mig, i en pollets de vuit setmanes, amb el règim alimentici susdit, ha estat de 465 grams, i dels cinc als sis mesos, de 1'800 quilos.

L. GALLINAT

LA MILLOR TUBERIA PER A
CONDUCCIONS A PRESSIO

La fertilització de la terra

CONTRÀRIAMENT al que s'havia cregut durant molt temps, el sòl no és pas una massa inerta, formada exclusivament d'elements minerals i de substàncies orgàniques en via de descomposició.

En realitat, el terreny és una massa activa, puix que conté deu milions de bactèries, microbis i ferments per cada gram de terra. Aquests organismes realitzen un treball colossal. Actuen directament o d'una manera indirecta en els diversos components de la terra vegetal, la solubilitzen i la preparen per a la nutrició de les plantes. Els microorganismes de la terra mateix ataquen la roca dura, la qual desagreguen i descomposen, que en els cadàvers dels grans animals o dels troncs d'arbres, els quals són convertits en pols al cap d'un temps més o menys llarg.

Els microbis de la terra provoquen múltiples reaccions que mobilitzen els recursos de la terra vegetal i aquests encara es veuen augmentats degut a l'immens reservori que constitueix l'atmosfera per les grans quantitats d'azot que posseeix.

No tot el que la terra posseeix amb destí a la nutrició de les plantes, l'home ho ha portat al camp. Els elements naturals i gratuïts són immensos comparats amb els que l'home cedeix a la terra. És per això que la coneixença d'aquests elements i la manera d'utilitzar-los esdevenen indispensables al pagès que vulgui treure de la terra el màxim de rendiment.

Els elements naturals i gratuïts no són pas repartits de manera uniforme en els terrenys, ni en les capes que els componen. Les superfícies agres o àcides, com igualment les molt seques, sense humus, posseeixen poca quantitat d'aquests elements. Els microbis en les terres normals hi són en gran quantitat a la superfície, però, a mida que es va enfondint, el nombre disminueix considerablement.

Una terra és tant més rica en microorganismes com més airejada està, sempre que contingui certa quantitat d'humus i d'humitat. Pel contrari, un goret atapeït significa que els microbis, a poca profunditat estan com asfixiats i és impossible en aquestes condicions que hi arribi l'azot de l'atmosfera i que es puguin realitzar els fenòmens biològics propis als microbis o ferments.

Qualsevol terra per a ésser ben fèrtil ha de

posseir cert grau d'humitat i una aireació suficient. Quan no és així l'aportació d'adobs químics no produirà cap resultat, perquè els microbis faltats de l'estímul que representa la humitat i l'aire, no podran realitzar les reaccions que els són connaturals. Així mateix la reacció microbiana no podrà realitzar-se en les terres massa humides, perquè aquestes són sempre freds i poc favorables a les fermentacions indispensables a la vegetació. La matèria orgànica és també indispensable als microbis, els quals la utilitzen per a llur nutrició i transformació, una part de la qual és aprofitada per les plantes. La pobresa humífera de les terres equival a disminuir la seva fertilitat, i això vol dir que les terres per a conservar la seva riquesa no poden ésser adobades exclusivament amb adobs químics, sinó que també han de rebre fems.

Els fems constitueixen la principal matèria fertilitzant i això no sols per la matèria orgànica de què estan compostos, sinó pel nombre incalculable de microbis que contenen.

És una llei natural que tot ésser, animal o planta, xic o gros, que consumeix aliments—i els microbis també es nodreixen—produeixen una certa quantitat d'excretes, les quals farien, si no es treguessin o modifiquessin, completament inhabitable el medi on es produeixen. El gran modificador o transformador de les excretes dels microbis és la calç, element que, en combinar-se amb els excrements dels microbis, compona el nitrat de calç, matèria que, com se sap, la planta absorbeix per a les necessitats de la seva creixença.

Heus ací, doncs, com una terra pobra, sigui per excessivament secanera, per pantanagosa o massa humida, o per ésser poc airejada no pot contenir microbis o almenys en quantitat suficient per a un conreu normal, i per consegüent una terra sense microbis comporta necessàriament l'esterilitat.

Pel contrari, una terra rica en microbis, ferments o bactèries, vol dir que té la quantitat necessària d'humitat, de matèries orgàniques i d'oxigen o aire atmosfèric. Aquestes terres són les terres ben treballades i adobades amb certa quantitat de fems, i en les quals ja no per a neutralitzar, sinó per a aprofitar les mateixes excretes o fems dels microbis reclamen la calcinació, amb la qual es fabrica tot naturalment el nitrat de calç.

JOAN MONTFORT

Les trasbalsades del vi

El vi al moment de descupar-lo, no és pas net, sinó que conté en suspensió nombrosos cossos estranys i continua fermentant lentament durant algunes setmanes, fins als primers freds, cosa que contribueix a fer-lo més tèrbol.

Després la fermentació lenta disminueix i per últim s'acaba. Les substàncies que enterbolien el vi es dipositen al fons del recipient vinari. El vi es clarifica. Aquesta clarificació és completada per l'acció dels primers freds, puix que aquests fan cristallitzar la crema del tartre que en excés es troba en el vi, la qual es precipita en forma de petits cristalls, actuant com un veritable colatge desembarrassant el vi de les seves últimes impureses.

En aquest moment en el fons del cup hi ha un dipòsit fangós conegut pel nom de mares, a vegades molt abundant, format per un conjunt de llevadures de vi ensopides o mortes, gransets de raïm, bocins de peles, matèries terroses i nombrosos ferments de malalties del vi.

Les mares, que contenen una forta quantitat de matèries albuminoides, són molt putrescibles, i encara que no fos més que per aquesta raó, caldria separar el vi clarificat del seu contacte. A més, en les mares, com hem dit, existeixen així mateix nombrosos gèrmens de malalties, que esperen una ocasió favorable per a desenrotllar-se, motiu pel qual el viticultor ve obligat a sostreure el vi del perill d'una o més malalties.

La separació del vi bo i clarificat del vi tèrbol i espès que constitueix les mares, es realitza mitjançant les trasbalsades. S'ha de recordar que els vins sulfitosos es despullen més ràpidament i poden ésser trasbalsats més aviat. Això constitueix evidentment un avantatge obtingut pel sufitatge de la verema.

La primera trasbalsada té una influència preponderant en la vida del vi. La segona trasbalsada s'ha de realitzar abans no arribi la calor, o més concretament, per abril - maig. Després de la primera trasbalsada es fan noves mares durant l'hivern, les quals menys importants que les primeres, però tan perilloses com aquestes, principalment així que el vi s'influencia per l'augmentació de la temperatura pròpia de la primavera. Aquesta modificació del vi a causa

de l'elevació de temperatura, pot desvetllar l'activitat de diversos gèrmens que contenen les seves mares i produir una alteració del vi o senzillament enterbolir-lo. Per consegüent aquesta segona trasbalsada és tan important com la primera.

Finalment, si el vi no ha estat venut, caldrà encara realitzar una tercera trasbalsada abans de les veremes, cap allà el mes d'agost. A l'època de la vinificació el vi passa per una fase molt crítica i per consegüent se l'ha de mantenir en les millors condicions possibles.

La trasbalsada és per ella mateixa una operació ben senzilla, puix que consisteix a traslladar el vi d'un recipient a un altre. Caldrà, prendre, però, certes precaucions.

Abans de practicar una trasbalsada caldrà netejar tots els tubs, canalons i eines per les quals el vi ha de passar o tocar. Abans de realitzar una trasbalsada caldrà també estar segur que el vi pot resistir l'aire, és dir, veure si *casse*. Això és essencial. Per a comprovar-ho es posa una mica de vi en un got, en un local de temperatura constant i més aviat calent, a la cuina, per exemple, i si després de dos o tres dies d'exposició a l'aire el vi roman net o clar, la trasbalsada es pot realitzar sense cap mena de por. Si, pel contrari, el vi s'enterboleix fent un pòsit fosc al fons del got, serà necessari afegir al vi de 5 a 10 grams de metabisulfít de potassa per hectolitre, quatre o cinc dies abans de trasbalsar-lo.

En fi, cal fer notar que el vi s'ha de trasbalsar en bon temps, és a dir, quan la pressió atmosfèrica és elevada. Aquestes condicions són excel·lents quan fa tramuntana o vent del nord.

La primera trasbalsada dóna ocasió d'unificar els vins del celler, de manera a produir un vi el més homogeni possible, tant des del punt de vista de l'alcohol com del color.

La importància de les trasbalsades ningú no deixarà de comprendre-la. Operació senzilla i poc costosa, és, no obstant, de les que millor permeten de conservar en bon estat el vi i de fer-li adquirir la plenitud de les seves qualitats gustatives.

TOMÀS VIA

Quatre paraules encara, referents al clavell en la cresta de la raça de gallines catalanes del Prat

Contestant al Sr. M. Rossell i Vilà.

AMB motiu d'un dels meus escrits en *Mundo Avícola*, sobre les bases en què jo fonamento la conveniència de desterrar els brots laterals i el clavell en la cresta de les gallines de nostra raça catalana del Prat, ei senyor M. Rossell i Vilà, en el número 10 d'AGRICULTURA I RAMADERIA, corresponent al 15 d'octubre prop passat, m'adreça una sèrie de càrrecs i d'impropis dels quals jo no crec haver-me fet mereixedor.

Espero que la direcció d'AGRICULTURA I RAMADERIA tindrà la bondat d'acceptar de bon grat i en tota la seva integritat aquest escrit de descàrrecs, puix si justes són les aclaracions i les defenses quan s'ataca una persona, més ho són quan se l'ataca tan durament com ho féu amb mi l'esmentat senyor.

Començaré dient que si jo hagués pogut pensar que el senyor Rossell rebria el meu escrit amb l'excitació i la violència que tan bé ha sabut posar de manifest, no l'hauria pas publicat, encara que les gallines del Prat haguessin seguit tenint molts clavellets al cap, fins a la consumació dels segles.

Vaig tenir pel senyor Rossell totes les consideracions i els miraments deguts, sense la més petita intenció de molestar-lo. En oposar-me als seus arguments i en pretendre aclarir-li alguns errors en què viu, jo vaig tenir compte de no utilitzar ni paraules ni conceptes que poguessin ofendre'l en el més mínim. Ell em respongué en la forma que ja han pogut veure els lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA, amb violència, fins al punt d'arribar a posar en dubte la meva bona fe i la meva serietat.

No contentant-se amb titllar-me d'ignorant, arribà a suposar-me capaç de fallàcies en el meu càrrec de President del Segon Congrés Mundial d'Avicultura, celebrat a Barcelona l'any 1924. D'això, i almenys de moment, no vull demanar-li la raó, per considerar-ho fill d'un moment de violència o d'exaltació, però sí deixo a la consideració dels lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA l'apreciar si són mereixedor d'això i del procedir del senyor Rossell i Vilà.

El senyor Rossell tracta de posar en evidència tres ensopegades que ell creu que jo vaig sofrir en el meu escrit, i com que el que ensopega resta en mala positura, i el menys que es pot fer per ell és ajudar-lo a alçar-se, jo espero de la Direcció que em proporcionarà oportunitat de reprendre la bona positura, per la qual cosa li anticipo grans mercès.

Abans d'entrar en matèria, he de dir que en el meu escrit, publicat en el número 91 del meu periòdic *Mundo Avícola* (juliol de 1929), jo no vaig tractar de contestar l'escrit d'En Rossell i Vilà publicat a AGRICULTURA I RAMADERIA, perquè no coneixia el tal escrit; per tal raó no pot estranyar-se que en el meu no cités aquesta honorable revista.

Jo vaig escriure contestant dos escrits inserits a *España Avícola*, en els quals es reproduïa, certament, l'escrit del senyor Rossell, i si m'oposava als seus arguments, també m'oposava als d'un altre escriptor, el senyor Crespo, i encara als propis comentaris d'aquella revista, però sense adonar-me que es tractava d'una reproducció. Amb aquesta declaració crec ben provat que no vaig cometre cap incorrecció amb AGRICULTURA I RAMADERIA.

Això mateix explica al senyor Rossell el per-

Feu que la ració sigui completa i nutritiva afegint-hi uns grams de

NITROGINA

i obtindreu un engreix ràpid dels porcs i una gran producció d'ous en les gallines

Demaneu referències i preus a: FRANCESC ESPINAS - J. A. Clavé, 17 - Telèfon 12.202 - Barcelona

què vaig trigar tant a deixar sentir la meua modesta veu en l'afer que es debat. Va passar temps fins que vaig conèixer el seu escrit, com he tardat també a conèixer la seva rèplica en AGRICULTURA I RAMADERIA. És, doncs, per *Espanya Avícola* que vaig poder enterar-me del primer escrit del senyor Rossell, i afegiré que fins em resistia a escriure, sens dubte per temença del que ha succeït, per no prendre's amb la deguda reflexió el que jo havia de dir. Foren tants els requeriments que se'm dirigiren en els darrers temps, que, a la fi, vaig cedir, i va sortir l'escrit que m'ha valgut l'*aplaudiment* que el senyor Rossell i Vilà m'adreça.

SOBRE LA PRIMERA ENSOPEGADA

Com que en l'escrit del senyor Rossell es feia referència a la «lei de Geoffroy Saint Hilaire», com explicativa de l'aparició de brots i de clavell en la cresta de les gallines del Prat, vaig *ensopegar*, certament, per creure que es referia a la llei d'Etienne Geoffroy Saint Hilaire, o del «Balançament, o de les compensacions», i com que al meu judici, explica millor la mentada variació en la cresta de les Prat, la «lei de Milne Edwards» (llei de les repeticions en els òrgans en sèrie), d'això ve el meu error i la justificació de la meua primera i *única ensopegada*.

El senyor Rossell, en el nou escrit en què contesta, em recorda que hi ha un altre Geoffroy Saint Hilaire (l'Isidor), autor d'una altra llei (la de les variacions o variabilitat orgànica), però si bé aquesta ja té més relació amb el cas, segueix semblant-me ésser més concretament aplicativa la llei de Milne Edwards. Així és com, encara que reconeixent la meua ensopegada, no puc mudar de criteri.

Com el senyor Rossell, en el seu escrit, posa gran interès a fer-me passar per ignorant, feta ja la declaració que precedeix, haurà de qualificar-me de *savi*, perquè «de savis és canviar de parer, quan la raó ho imposa»...

Consti, no obstant, que en donar les degudes explicacions sobre la confusió esmentada, no és pas que jo abdiqui del meu criteri sobre el fet que, al meu judici, és la llei de Milne Edwards la que té més immediata i concreta explicació del cas dels brots i dels clavells, no sols en les gallines de la raça Prat, sinó també en totes les races nacionals i estrangeres de *cresta senzilla*, puix no es tracta aquí solament de variacions en els òrgans, sinó de la tendència a multiplicar-se les dents o puntes de la cresta (disposició en sèrie), i, per tant, cas ben especial de la llei de Milne Edwards.

SEGONA ENSOPEGADA

Per a posar en evidència el que el senyor Rossell creu ésser la meua segona ensopegada, equivocadament (no vull suposar altra cosa, com hauran pogut creure els lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA), comença per involucrar en l'afer el que ell diu crèdit de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, la que jo no vaig citar perquè em sembla que cap relació no té en el nostre cas, com no sigui la que el senyor Rossell vulgui dar-li, a *manera de cop d'efecte*. Jo sentí sempre tots els respectes i veritable afecte per dita Escola, no sols pels seus propis mèrits, sinó també per haver-se'm honorat en ella amb la missió d'encarregar-me de l'ensenyança especial de l'avicultura; això, ja en temps de la Mancomunitat de Catalunya.

Diu després el senyor Rossell i Vilà que, per la meua situació en l'avicultura de Catalunya, jo no dec perjudicar, ni a la curta ni a la llarga els interessos d'aquesta, amb la qual cosa posa de manifest que desconeix en absolut el fons de la qüestió, puix en recomanar l'abolició dels brots i del clavell en la cresta de les Prat *d'exposició*, no solament no es perjudica la raça, sinó que l'enlaira a la vista de tota persona *que entengui en avicultura moderna*.

Si el que jo tracto d'evitar és que amb el manteniment dels brots i el clavell (causa de desqualificació universal en les exposicions d'avicultura en tot el món), es pugui tenir a l'avicultura espanyola i especialment *als avicultors de Catalunya* com ignorants del progrés avícola i de la reglamentació mundial en matèria de Patrons o «standards» de les races, en les exposicions, ¿quins perjudicis ni quins mals causa?...

És clar que persistint el senyor Rossell en la seva creença que els Prat amb clavell són més vigorosos que els que no el tenen, els que com ell pensin podran creure que, abolint-lo, es disminueix el vigor de la raça; però en aquest punt sí que no cedeixo en res i insisteixo en què el senyor Rossell i Vilà va completament equivocat.

Per a dir això, no necessito estudiar en aquells llibres que el senyor Rossell creu que jo no conec, puix em basta la meua pròpia experiència de trenta cinc anys de fer avicultura professional, durant els quals he criat milers de gallines del Prat, i encara que no se'n reconegues com potència, aquí va una raó convincent, almenys per aquells que estiguin disposats a deixar-se convèncer.

En les races Leghorn, Rhode Island, Menorca, Plymouth i tantes altres, *excepcionalment*

ponedores, com en les mateixes castellanès, andaluses, mallorquines, etc. etc. (per ara, almenys, més *ponedores* que les gallines del Prat, no seleccionades), desde sempre es vénen eliminant tots els reproductors que presenten brots o clavell en la cresta i, lluny de perdre llur vigor i de minvar la posta, segueixen millorant, de generació en generació. També en això que acabo de dir es manifesta la gran errada del senyor M. Rossell i Vilà, que vol admetre, i vol fer creure, que aquest clavell i els brots són una característica de la raça Prat; però com tots els bons avicultors saben que en qualsevol de les races citades, *com en tota raça de cresta senzilla*, els tals brots i el clavell es presenten també amb gran freqüència, cau per ella mateixa la pretensió del senyor Rossell i dels que el secunden en aquesta desagradable campanya, de la que els avicultors seriosos en comencen ja a estar fatigats, perquè van creient que no es tracta d'una qüestió doctrina, sinó de contradir sistemàticament el que escriu el senyor Castelló, sense reparar en el greu perjudici que estan causant a l'avicultura espanyola.

Si en totes aquestes races, per acord i patró universal, i fins per efecte estètic, els brots i el clavell determinen un gros defecte, causant desqualificació, ¿no resulta un veritable endarreriment i una mostra de veritable ignorància, de nostra part, la insistència en què la raça del Prat sigui una bona qualitat, allò que en les altres és un defecte?...

A pesar de tot el que s'ha dit, si el senyor Rossell hagués volgut llegir el meu escrit, despassionadament, hauria vist que jo no dic, ni he dit mai, que no siguin de pura raça Prat els individus que tenen brots o clavell. Ni tan sols dic que siguin dolents, puix tracto simplement que hi hagi en la raça del Prat, com en totes les races de gallines, veritables exemplars d'exposició i altres de simple producció, o sia, d'utilitat pràctica, els quals, sota el punt de vista de la posta, poden ésser tan bons com els que no tinguin brots, però que no poden ni deuen ésser premiats en una exposició.

Si es va (com ha d'anar-se) a l'abolició del clavell i dels brots, per petits que siguin, per mitjà d'una selecció no interrompuda en diverses generacions, la majoria dels Prat, dintre de pocs anys, essent aus d'exposició, seran també aus de producció, com succeeix en les races abans indicades, com en tantes altres. Amb això la bona anomenada de la raça catalana del Prat i el seu apreci universal augmentaria, sense que se l'perjudiqui en el seu vigor.

Tots els que tenen gallines del Prat saben

que tants ous fan les del clavell com les que no en porten. Després d'un any, l'altre, a les exposicions monogràfiques de la raça Prat que s'han vingut celebrant en l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, entre els galls més vigorosos que solem veure, uns tenen brots i altres no en tenen, i el públic sempre pren per favorescuts els que no en porten, perquè, fins estèticament, es presenten més agradables a la vista, per tenir la cresta més ben feta.

Si el senyor Rossell vol estudiar degudament aquesta qüestió, jo el convido a què es posi d'acord amb mi: visitarem alguns galliners ben assortits de gallines del Prat, inclús el meu, i podrà adquirir l'evidència del que acabo d'escriure.

Encara he de recordar que fins li sembla al senyor Rossell que no pot ésser acceptada la meva proposició, que durant cinc anys més ens atenguem al *statu quo* vigent i, encara que donant preferència als individus lliures de clavell i de brots (en igualtat d'altres característiques i mèrits), no es donin per desqualificats els exemplars que en tinguin. Amb tal proposició, es porta el propòsit que els criadors de Prat vagin seleccionant, sense perjudici de vendre els que tinguin clavell, com animals de producció d'ous, de polleria, de consum o d'ambdues coses a la vegada; que per a tot dona aquesta raça de gallines de la nostra terra.

Pel demés, jo respecto els arguments del senyor Rossell, però lamento no poder estar d'acord amb ells. Enemic de polèmiques, res més no he de dir sobre el particular, puix s'ha abusat massa del periòdic i dels lectors empleant un espai que bé es podia destinar a afers de millor utilitat general.

SOBRE LA RATIFICACIÓ DEL SENYOR ROSELL I VILÀ.

La filípica del senyor Rossell i Vilà acaba carregant-me de responsabilitats, i fins arriba a dubtar públicament de la meva honorabilitat i de la meva bona fe. Arriba a admetre que en el successiu, i en afers en els quals jo intervingui, tal volta sigui convenient de prendre determinades providències de seguretat en els escrits i en els acords. Jo deixo a la consideració dels lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA (com als de qualsevol altre periòdic que reproduïxi l'escrit del senyor Rossell), que apreciïn si, amb tot el que jo he treballat i he aconseguit a favor de l'avicultura i dels avicultors, si amb el que representa tota la meua vida de palpables altruïsmes, mereixo que un senyor, per despit,

tracti de presentar-me com a possible factor de fallàcies, fins en un altíssim càrrec que em va ésser conferit per acord internacional i amb satisfacció del Govern espanyol i del Comitè de l'Exposició Internacional de Barcelona, que va prendre el Congrés de l'any 1924 sota els seus auspicis.

Diu el senyor Rossell que es ratifica en la seva afirmació que el Congrés Mundial d'Avicultura de Barcelona aprovà la seva proposició referent a la declaració que els brots i el clavell en la cresta de les gallines del Prat no era defecte, i que foren declarats *urbi et orbi* com bons per a formar part del patró de la raça.

Jo deploro haver d'insistir en què ni en la Secció ni en el Congrés en ple no es prengué tal acord. El senyor Rossell sofreix una vera equivocació en aquest punt, però com que no li serà suficient que jo ho asseguri, he de provar-ho, i sento molt haver-ho de fer públicament.

Afirma el senyor Rossell i Vilà que en la Secció del Congrés en què ell llegí el seu treball es prengué l'esmentat acord, i jo pregunto, per a començar, ¿quina proposició formulava el senyor Rossell en el seu treball? Dit senyor el dedicava a «Les races de gallines de Catalunya», però sense demanar, en conclusió, res en concret, sols en un petit paràgraf, en el qual feia referència a què aquí, a Espanya, es tractava ja d'establir els patrons o «standards» de les races nacionals, alludia als brots i al clavell en la cresta de les Prat, i deia, textualment, el següent:

«Nosaltres creiem que no pot trobar-se millor ocasió per a saber el punt de vista de persones tan coneixedores d'aquests afers, com les que han de reunir-se a Barcelona.»

Com poden veure els lectors, no es demanava pas acord de cap mena: tot el més s'indicaria un desig en la conveniència de sentir a aquelles persones, però res més. Afegeix el senyor Rossell que una volta llegit el seu treball, pregà als reunits que declararessin la conveniència de considerar el clavell de les Prat com a característica de la raça i que els congressistes assentiren, *perquè ningú no els impugnà per cap concepte... (?)*.

Aleshores, afegeix, el President Punnet digué que el Congrés estava d'acord amb l'exposat per l'orador, i d'això sols el senyor Rossell dedueix *que l'acord estava pres. (?)*

Jo no m'alço en rebel·lió contra el que creu i afirma el senyor Rossell (víctima del seu error), però he de seguir negant que tal acord fos pres, però donant-li les degudes raons, que no dubto seran ben compreses pels que llegiren les acusacions de què em va fer objecte el dit senyor.

Primera consideració.—En primer lloc, les paraules que pogué pronunciar el Dr. Punnet pura i simplement de la Secció, puix el doctor congressista i eminència anglesa (i no nord-americà, com creu el senyor Rossell) hagué de pronunciar-les en anglès, perquè el Dr. Punnet no parlant el francès ni l'espanyol, i fàcilment el senyor Rossell podia interpretar malament el que va dir.

Segona consideració.—M. Punnet no presidia la sessió: la presidia el professor Ghigi, però encara admetent que l'hagués presidida, no hauria pas parlat jamai en nom del Congrés, sinó Prunnet sabia molt bé que el Congrés sols podia prendre acords en sessió plenària. Sense tal requisit, qualsevol acord pres en una de les Seccions, no seria més *que una proposició*, que el Congrés, en sessió plenària, accepta o refusa.

Tercera consideració.—Fins admetent el que el senyor Rossell creu, o es figura, si l'acord s'hagués pres en la Secció en què llegí el seu treball, l'hauria portat com a proposició a la sessió plenària, i la dita Secció no presentà cap proposició; per tant, mal podia prendre's tal acord.

Quarta consideració.—L'acta de la sessió de referència, datada en 15 de maig de 1924, redactada i firmada pel Secretari senyor Van Gink, en el paràgraf que es refereix al treball del senyor Rossell, sols diu el següent:

«El professor veterinari En M. Rossell i Vilà llegí el seu treball, i va ésser felicitat per la presidència.»

Això és el que consta en arxiu i es diu en el Llibre del Congrés Mundial d'Avicultura de Barcelona. Ara bé; si el senyor Rossell pren aquestes felicitacions, àdhuc el que ningú impugnés el seu treball, com un acord del Congrés, comprem que visqui en error, però jo confio que amb les explicacions que acabo de donar, tant ell com tothom, veurà que està equivocat. Jo ho lamento, però consti que si he tingut de donar-les és perquè les acusacions del senyor Rossell m'han obligat a fer-ho.

Ja li consta al senyor Rossell que jo no vaig assistir a aquella sessió, però vull recordar-li que en sortir-ne, em va trobar per a dir-me que acabava de llegir el seu treball, i ni remotament no em va parlar que s'hagués pres cap acord. Em sembla que era bé el moment de fer-me'n avinent.

Quinta consideració.—Encara es pot dit altra cosa en demostració que el Congrés no prengué, ni podia prendre, acord sobre la qüestió dels brots i del clavell de les Prat, i és el següent. Una de

les Seccions va portar a la sessió plenària una proposta en el sentit que es tingués un «standard» internacional per a judicar les aus en les exposicions, i després de llarga i viva discussió, el Congrés no volgué prendre acord, perquè *declarà no ésser de la seva incumbència decretar ni modificar els standards de les races*, cosa que correspon a cada país, als clubs o a les societats d'avicultors especialitzades en la cria de cada raça.

El Congrés es va limitar, doncs, a pronunciar-se en el sentit *que era de desitjar que cada país donés a conèixer a les Federacions i a les Societats d'Avicultura els standards de llurs respectives races...* Dit això, fàcil és comprendre la sort que hauria cabut a la proposició del senyor Rossell i Vilà, si, en efecte, s'hagués presentat en sessió plenària.

El senyor Rossell i Vilà sap tot això, perquè té en les seves mans el «Llibre del Congrés d'Avicultura de Barcelona», i d'aleshores ençà (1924 a 1929) jamai no ha trobat a mancar en el dit llibre la constància del seu famós acord. Ara, solament, quan jo torno a escriure sobre la raça del Prat, i quan he tocat novament el clavellet, que tant l'encisa, és quan li sembla recordar-se que l'acord *li fou escamotejat*, i s'alça furiós en contra de mi, acusant-me d'ésser l'autor de la cosa. Si no em toqués l'amor propi i la meua honorabilitat, seria cosa de riure'n. Tan sols aquest silenci de cinc anys, en cosa de tanta importància, jo penso que per ell mateix em dóna la raó.

Es queixa, finalment, el senyor Rossell, que en l'acta de la sessió en què ell prengué part, se li donà el títol de Professor Veterinari, i dóna a comprendre que jo vaig intervenir fent omitir la cita del títol sota el qual ell va signar el seu treball, i admet que això fou intencionat. En demostració que es tracta encara d'un altre recurs de pur efecte, sols cal dir que també en aquest punt erra, puix en la pàgina 125 de l'edició espanyola del Llibre del Congrés, en la 135 de l'edició francesa i en la 129 de l'anglesa, es pot veure que es dóna al senyor Rossell el títol que ell reclama, i en la capçalera del seu treball, que fou publicat degudament, se l'anomena com a Director dels Serveis de Zootènia de la Mancomunitat de Catalunya, que és el que el senyor Rossell reclama. Amb tal prova de vera obcecació, s'acaba d'arrodonir la calúnnia que contra mi llança el senyor Rossell en el seu escrit, puix un hom pot preguntar: ¿on queda, doncs, aquesta omisió intencionada del senyor Castelló, i on queda la seva ratificació, en allò de l'acord, que jamai no fou pres, i del qual,

fins ara, el senyor Rossell no havia fet esment?...

Si en el resum de l'acta de la sessió sols es diu Professor Veterinari, és degut a què, per brevetat en la redacció de les actes, no es donaren tots els títols als informants que parlaren, i si referint-se al senyor Rossell se'l digué Professor Veterinari, fou perquè així s'anomenen a Espanya i a altres països els que professen la seva carrera, i a més, perquè encara que no fos professor en l'Escola de Veterinària, ho era en l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona; doncs, en res no se'l podia molestar.

Per a acabar, encara cal fer notar que, per acusar-me d'omissió, el senyor Rossell fins va sortir-se del camp de la ciència i de l'avicultura, relliscant en un altre, que bé han pogut endevinar els lectors d'AGRICULTURA I RAMADERIA.

Jo espero que, amb totes aquestes explicacions, el senyor Rossell i Vilà tindrà la bondat de rellevar-me dels càrrecs que em féu, i encara que no restem del tot d'acord en el fons doctrinal de la qüestió, almenys, que ho estiguem en allò de la no existència de l'acord que suposa que fou pres en el Congrés Mundial d'Avicultura de Barcelona.

Per això, cregui el senyor Rossell i Vilà que jo li quedaria profundament reconegut.

SALVADOR CASTELLÓ

Amb la publicació d'aquest article del senyor Castelló, donem per acabada la discussió referent al Congrés Mundial d'Avicultura. Però, abans, cal precisar dos punts: un, respecte l'acord del Congrés de declarar acceptada la presència del clavellet, i altre, el que afecta l'honorabilitat del senyor Castelló. Quan a l'acord, repetim que a seguit d'una exposició verbal, amb la consegüent pregunta formulària, la Secció acordà el que nosaltres proposàvem. Ara bé; si en l'acta de la Secció no constava la nostra comunicació verbal i la seva aprovació, la culpa no és nostra. Ens hauria semblat una falta de delicadesa anar a controlar la redacció de l'acta.

Diu el senyor Castelló que per tal que un acord fos valable, era necessària l'aprovació general del Congrés. És cosa sabuda que quan una Secció porta, amb aprovació unànime, una proposició a la sessió plenària, aquesta l'aprova igualment. I tan convençuts estàvem que així succeiria, que donàvem per aprovada la nostra proposició. És sols després, al cap de cinc anys, quan el senyor Castelló ens fa saber que no hi hagué no sols tal aprovació, sinó ni tan sols proposició, que nosaltres hem posat el crit al cel, segurs

com estem que la Secció aprovà la nostra proposició. Hi ha hagut, doncs, ací una omisió de part de Secció en fer constar en l'acta un acord pres per la mateixa.

En intentar explicar aquest fet en els dos articles que hem publicat, no sabem veure per què el senyor Castelló creu que poguem haver atacat la seva honorabilitat. No creiem haver-ho fet, ni aquesta ha estat mai la nostra intenció, puix que els personalismes no són pas la nostra fla-

ca, sinó tot el contrari, la veritat científica. Tal com desitja el senyor Castelló, i en això coincidim, donem per acabada la discussió de tot quant faci referència al Congrés. Però de cap manera renunciem a la qüestió concreta del clavell, de la qual n'esperem la realització d'experiències comparatives, les quals un cop acabades, obrirem novament la polèmica.

M. ROSSELL I VILA

Algunes malalties de l'ametller

LA malaltia de les *taques roges* de l'ametller és produïda per un fungus, el *Polystigma ochraceum*, del grup dels Ascomicetes pirenomicetes, família de les Hipocreancees. Aquest paràsit és anàleg al *Polystigma* del pruner.

Les taques de les fulles de l'ametller són molt aparents, circulars, de color de taronja, amb la vora més groga, ocupant la meitat o més de la superfície de la fulla.

El teixit del limb és substituït per un estroma minat de conceptacles o òrgans reproductors, plens de fines espermàtiques filiformes.

Les fulles no triguen pas molt a caure. Aleshores les taques s'ennegreixen i a vegades abans de caure de l'arbre. Els corns reproductors del fungus surten per petites obertures.

L'evolució del paràsit és precoç i es creu que es propaga pel març-abril.

Aquesta malaltia també afecta l'ametller d'ametlles amargants, i per regla general tots els arbres de fulla estreta.

Caldrà aplegar les fulles caigudes i cremar-les. També s'aconsella rentar els arbres amb llexiu, a l'hivern.

L'oidium de les fulles o blanc és causat per un altre fungus del grup dels Periporiaciis, ordre

Ascomicet, família dels Trisifits. Les taques que forma a les fulles de l'ametller són sempre superficials, d'aspecte farinós, degut a l'aparició de fructificacions conidians.

L'oidium de l'ametller és el mateix del presseguer, però diferent de l'oidium del roser. El tractament de l'oidium és el mateix del que es realitza per al de la vinya, és a dir, ensofrades.

El rovell de les fulles és altra de les malalties. Es caracteritza per taques brunes o groguenques. Pot ésser causada per dues espècies de fungus: la *Puccinia cerasi* i la *Puccinia pruni*.

Les fulles atacades perden el color i no triguen a caure. Per a combatre la malaltia es pot assajar abans de la florida la polvorització amb brou bordelès.

La *monilia* o *rotbrú* és així mateix originada per un fungus, *Monilia fruatigena*. El paràsit s'observa en els brots tendres i en les flors, no tan sols de l'ametller, sinó també del perer, pomer, cirerer, albercoquer i presseguer.

En l'ametller les flors es cobreixen d'una polsaguera gris, la qual no és altra cosa que la fructificació del paràsit.

Poc després de la florida, quan els branquillons posen la fulla, alguns d'ells s'assequen i

URALITA

**EL MILLOR MATERIAL
PER A COBERTES**

agafen un color grisenc, com igualment les fulles. Alguns branquillons queden desfullats, com si fossin rostits per la calor.

Al cap d'un mes o mes i mig de la florida, els brots anuals en gran part es dessequen i llurs fulles es presenten esmorteïdes.

Les ametlles atacades ofereixen una de les seves cares rosades i arrugades i la polpa es troba modificada, però continuen a l'arbre, constituint segurament focus d'invasió per a l'any vinent.

Les espores de *Monilia* tenen una gran resistència a la destrucció. Per altra part, la seva facultat germinativa es conserva d'un any a l'altre

El contagi es realitzaria, potser, mitjançant les abelles.

El tractament es practica fent polvoritzacions de brou bordelès a mesura que l'arbre va brotant. Així i tot, el coure, com que sembla que no té pas una acció directa contra les espores del paràsit, els resultats no sempre són satisfactoris.

Quan es podin els arbres que hagin patit la malaltia, s'hauran de cremar totes les branques tallades, procurant no deixar a l'arbre cap ametlla, sinó que aquestes també s'hauran de cremar.

A. ROLET

Les màquines de munyir

A l'estranger la munyida a màquina s'ha propagat molt, principalment a Bèlgica, Països Baixos i Dinamarca. Pel contrari, a França la discussió és molt forta entre els partidaris de la munyida a mà i els de la munyida mecànica.

El professor Mossu ha experimentat durant quatre mesos l'acció de la màquina munyidora, i com que l'autoritat d'aquest professor és reconeguda per tothom, resulta que el seu dictamen assoleix un valor extraordinari.

L'experiment, com dèiem, ha durat quatre mesos i es realitzà en quatre vaques sanes i en ple rendiment, i dues altres vaques malaltes d'inflamació de la mamella, o sigui, mamiti estreptocòcica.

Això d'experimentar simultàniament en vaques sanes i malaltes, té en la pràctica un valor extraordinari, puix que permet de donar-se compte de l'acció de la màquina en unes i altres vaques.

El professor Mossu, com a resultat de l'experiment, dona les següents conclusions:

Primera. Les vaques sanes sense dificultat i des del primer cop es deixen munyir per la màquina. Les vaques amb el braguer inflammat tampoc no es resisteixen, però convé vigilar-les en els dos o tres primers dies.

Segona. El repàs manual del braguer no és pas necessari, quan la mamella està ben constituïda, és a dir, essent formada de teixit esponjós, flonjò. Pel contrari, les vaques de mamella

carnuda, dura, mancada d'elasticitat, és convenient escurar-la a mà.

Tercera. La llet munyida amb màquina és més neta que la llet munyida a mà. La llet munyida mecànicament, anant a parar a un recipient tancat, impedeix que la brutícia de l'atmosfera caigui a la llet, com igualment la produïda pel maniobrar de les mans, pel moviment dels animals, per la pols dels farratges i jaços, etcètera.

Quarta. Les màquines d'aspiració i succió no provoquen cap inflamació en els teixits, sempre que es tingui compte que no funcionin en el buit, és a dir, que es faci anar la màquina no havent-hi llet a la mamella. Així que la llet deixa de rajar, cal parar la màquina a seguit.

Els tubs que s'adaptin als mugrons han d'ésser desinfectats cada vegada que s'apliquen a una mamella malalta, particularment de vacuna o veroïa i de farunculosi.

Cinquena. Les mamitis no s'encomanen si es té compte de munyir primer les vaques sanes abans que les malaltes i un cop acabada la munyida es posen els tubs dels mugrons en remull amb aigua boricada tèbia.

Així, doncs, la màquina és superior a la mà, puix que amb ella s'obté una llet més neta.

Altrament, des del punt de vista econòmic, la màquina de munyir és avantatjosa en qualsevol vaqueria on s'hagi de menester més d'un vaquer.

M. ROSSELL I VILA

El cafè de figues

EN tota l'Europa central el cafè de figues, anomenat *Feigen Kaffee*, va substituïnt la xicoira. La preparació del cafè de figues es realitza torrant les figues de poc valor, les quals procedent d'Orient, es venen de 12 a 15 francs els 100 quilos (cada franc val 0'25 pessetes, aproximadament). Ja fa alguns anys que Àustria compra grans quantitats de figues a Algèria, destinades a fer cafè.

En diversos llocs d'Europa existeixen fàbriques que preparen les figues per a poder ésser utilitzades substituïnt el cafè, o més concretament la xicoira. La xicoira és consumida a França en grans quantitats, i amb tot que aquesta planta hi és bastant cultivada, França ha d'importar uns 30 milions de quilos de xicoira per al seu consum.

A les figues se li reconeixen més avantatges que no pas a la xicoira, i és per això que es creu que la substitució de la xicoira per la figa no trigarà a imposar-se.

El cafè de figues té tant color com el de xicoira, i el gust ha estat reconegut molt agradable, degut a les granes que es troben barrejades amb la polpa. El cafè de figues conté una forta proporció de sucre que endolça el líquid. Com la xicoira, el cafè de figues ha d'ésser barrejat amb llet; per als nens, la quantitat del cafè de figues pot ésser donada llargament, cosa que no és possible amb la xicoira.

La preparació de figues per al cafè no pot ésser més fàcil. Cada u se'l pot preparar a casa seva. L'única dificultat recau en la torrefacció. Les figues s'hauran de treure de la torradora quan esdevinguin completament negres. Llavors, encara són toves, però exposades una estona a l'aire es van assecant i es tornen prou fortes per a poder moldre-les.

La molla haurà d'ésser fina, puix del contrari les granes, que són molt petites, no podrien ésser triturades. La farina és molt àvida d'aigua. Per a conservar la farina caldria embolicar-la en paper impermeable. També es pot aglome-

rar la pols en tauletes primes que permetin tirar a l'aigua petites porcions de la mateixa. Aquests aglomerats a seguit es dissolen quan es tiren en aigua calenta.

De primer, del cafè de figues tothom se'n reia, però vista la demanda que se'n fa, principalment a Algèria, els pagesos d'aquell país s'han pres la cosa seriosament.

Comparant els preus de les figues seques amb els de la xicoira, es troba que 100 quilos de figues seques produeixen 75 quilos de pols seca de cafè, i costen 15 francs els 100 quilos a l'engròs, mentre que el preu de la xicoira és de 60 francs. Hi ha, doncs, una diferència de 45 francs, diferència que s'ha de repartir per les despeses de torrefacció, polvorització i empaquetar.

El preu resulta més remunerador si es té en compte que per a pòlvors de cafè s'admeten les figues de pitjor qualitat, cosa que permet fer una tria de les destinades al consum natural i per consegüent, essent més bones, treureu més diners.

La indústria del cafè de figues determinarà l'ús de l'evaporador d'aire calent per a la dessecació d'aquest fruit, tenint en compte que a la collita, molts anys coincideix amb pluges més o menys abundants. Altre dels avantatges d'aquesta nova aplicació de les figues consisteix en què tot i no tenint dessecador artificial, les figues destinades a cafè es poden assecar més aviat, puix que es poden obrir pel mig i llavors s'assequen de seguida.

La figuera, que tan bé es dona al nostre país, podria, en passar una part dels seus fruits a esdevenir parcialment succedània del cafè, constituir un tripie avantatge. En primer lloc, donar més valoració a una producció nostra; en segon lloc, estalviar les pessetes del cafè que hem d'importar i finalment substituir l'arrel de xicoira, que no es conrea pas a la nostra terra.

RAFAEL MUGA

Solucions col·loïdals

LES solucions col·loïdals tenen actualment l'atenció dels savis i experimentadors per la possibilitat de la seva aplicació agrícola. Aquestes solucions foren estudiades primer per Graham a la meitat del segle passat, i des de llavors molts altres se n'han ocupat, essent objecte de preferència entre els savis contemporanis, Einstein, Parrin, Duclaux i Lumière. Les solucions col·loïdals s'han aplicat en la pràctica, com per exemple l'argent i el mercuri col·loïdals en medicina i el sofre col·loïdal en agricultura.

Existeixen dues menes de solucions col·loïdals, les quals, no obstant, posseeixen ambdues les mateixes propietats, i són els col·loides moleculars i els col·loides micelars.

Els col·loides moleculars comprenen substàncies com la cola, la gelatina, la clara d'ou i llurs solucions són molt semblants a les solucions comunes; l'única diferència, però, és que les molècules d'aquests cossos són de dimensions més grans que les molècules ordinàries.

Els col·loides micelars tenen una estructura molt diferent. Els micles són elements constitutius dels col·loides, els quals per l'acció de forces elèctriques resten en suspensió en el líquid que els banya i ells mateixos són insolubles, amb la particularitat, però, que tot i essent insolubles, sembla que es trobin en solució. Les dimensions dels micles són molt reduïdes perquè es puguin veure a vegades fins en el microscopi. Per la raó que el col·loide sembla trobar-se en solució que s'ha donat a les solucions col·loïdals, el nom de pseudo-solucions.

El sofre comú és insoluble en l'aigua, puix per més que es polvoritzi i es barregi després amb aigua mai no es reparteix uniformement cor aigua i sucre, sinó que a simple vista es veuran partícules de sofre en suspensió en l'aigua, però mai completament foses. El contrari succeeix amb una solució col·loïdal de sofre; aquesta no conté absolutament cap partícula visible, i tot el més s'observa que el líquid és una mica tèrbol. Aquesta solució es pot emprar, per a polvoritzar, i sols al cap de temps es pot

observar una lleugera capa glevada, deguda a l'acció de certes reaccions químiques. Així com la calor gleva l'albumina o clara d'ou, l'alcohol i diverses sals poden glevar o grumollar les solucions col·loïdals. Els micles es reuneixen per parelles, després s'apleguen en major nombre i acaben formant un grumoll, i ja en aquest estat és impossible retornar-lo a l'estat col·loïdal.

Quan es barreja una solució ordinària i una solució col·loïdal, es poden separar fent una dialisi. La barreja es posa en un pot de vidre i al fons una fulla de pergamí; aquest recipient es posa en un altre de més gran ple d'aigua; les solucions ordinàries travessen la membrana de pergamí, mentre que les solucions col·loïdals, no. D'aquesta forma poden separar-se.

Les membranes de les cèl·lules vegetals es comporten exactament com la fulla de pergamí de l'experiment que s'acaba de relatar. En la fabricació de sucre, es tracta la bledarave o remolatxa per l'aigua calenta que dissol el sucre i la solució que es forma travessa la membrana, mentre que els col·loides que conté la cèl·lula romanen a l'interior dels teixits i per consegüent, gràcies a aquesta membrana, el midó que conté la remolatxa no es mescla en la solució sucrada.

Actualment les solucions col·loïdals han entrat en la pràctica agrícola. Existeixen un gran nombre de preparacions de solucions col·loïdals. La preparació del sofre col·loïdal es realitza descomposant per l'àcid sulfúric a zero graus l'hiposulfit de sodi. El sulfur d'amoni tractat per l'àcid clorhídric produeix igualment sofre col·loïdal. En el comerç es troben així mateix sulfats de coure col·loïdals.

Les propietats que caracteritzen el sofre i el sulfat de coure serien degudes a l'extremada divisió de les partícules de sofre que conté la pseudo-solució. Malgrat el gran nombre d'experiments realitzats en la vinya, els resultats obtinguts no són prou clars perquè tots els experimentadors puguin treure'n una conclusió definitiva.

JORDI BERTRAND

UNA MICA DE TOT

EL VALOR DELS FEMS I EL QUE CAL FER PER A NO PERDRE AQUESTA RIQUESA

Un femer ben menat conté aproximadament quatre quilos d'azot per tona de fems. En canvi, els femers que no es reguen i els fems que han estat massa temps a l'estable perden una gran part de l'azot, el qual s'evapora en l'atmosfera. És pot calcular que la pèrdua equival al 50 per 100. Considerant que un quilo de nitrogen val 2'50 pessetes, resultarà que els dos quilos perduts valdran 5 pessetes.

El pixum conté, terme mig, dos quilos de potassa per metre cúbic, a 1'60 pessetes el quilo, més 500 grams d'azot que val 1'25 pessetes. El preu d'un metre cúbic de pixum pot evaluar-se en 4'50 pessetes.

En una masia on s'allotgen una vintena de caps bovins, dos cavalls i una trentena de pores, es produiran anualment 120.000 quilos de fems i 45 metres cúbics de pixum.

Quan els fems estan massa a l'estable s'evaporen en l'atmosfera més de 200 quilos d'azot, i quan el pixum no és pas recollit per canalons, deixen d'aprofitar-se'n més de 40 metres cúbics.

El valor d'aquestes pèrdues és el següent:

Azot dels fems, 200 quilos, a 2'50 ptes.	500
Pixum, 40 m., a 4'50 ptes.	180

Total de pèrdua cada any ... Ptes. 680

Si no es vol perdre azot ni potassa dels fems i dels orins, cal construir una fossa en el femer i un dipòsit o cisterna per al pixum.

El cost d'aquestes dues basses, no comptant el treball de fer els clots, valdrà aproximadament 1.350 pessetes.

El benefici anual que reportarà la conservació dels fems i del pixum puja, com s'ha dit, a 680 pessetes, o sigui, que en dos anys aquest benefici pagarà les obres que s'hauran fet.

VIRTUTS DE CERTES PLANTES MEDICINALS

Els productes químics tendeixen a substituir les plantes en la medicina. Però hi ha algunes tisanes o infusions que valen la pena de conservar-se perquè solen donar bons resultats.

Per a les afeccions de les vies respiratòries es

recomana la tisana de les quatre flors: malves, violetes, rosella i tussílag o fàrfara. La infusió de flors d'eura es creu que madura els constipats. La infusió de vincapervinca, flors i fulles, es recomana contra les hemoptisis, o sigui el rajament de sang del pulmó. La infusió de flors de sàlvia produeix una prompta millora en les afeccions gripals.

Les alteracions digestives poden tractar-se per infusió de flors de camamilla o de fulles de menta. La infusió de flors de blenera endolceix la mucosa intestinal.

Es recomana la infusió de flors de centaurea per a les afeccions del fetge, i la infusió de flors de parietària contra les afeccions del ronyó i de la bufeta. La infusió de rels de gram estimula les funcions del ronyó.

Cal així mateix esmentar la infusió de flors de borratxa, que gaudeix de propietats refrescants, sudoríferes i diurètiques. La decocció de rels de genciana és estomacal o tònica i calmant; la de flors de pensementer salvatge, depurativa, diurètica i sudorífica. La infusió de flors de saüc, antiespasmòdica i calmant; la infusió de barbena, digestiva.

LES ORTIGUES SON UN BON ALIMENT

Els cavalls i altres animals de peu rodó, en la palla dels quals es barreja la dècima part d'ortigues, tenen el pèl molt lluent. A més, els asmàtics no es tapen tant.

En el bestiar boví les ortigues exciten l'apetit i per consegüent estan molt indicades en els bous i vaques d'engreix. La llet de les vaques que mengen ortigues té un color més groguenc.

Tots els altres animals de llana i de pèl accepten molt bé les ortigues. A les gallines els agrada molt.

Si les ortigues es donen seques, llavors és convenient posar-les vint-i-quatre hores en remull. Tant si es donen seques com verdes, barrejades amb altres aliments, va millor que soles.

RAQUITISME O DOLOR DELS POLLASTRES

Hi ha una forma de raquitisme o osteomalàcia que pateixen els polls i pollastres, tot i estant bé de carns. No té més que una manifestació ex-

terior: el dolor. Els animals es mouen coixejant, però de grat estarien sempre immòbils.

Aquests animals acaben per morir i llavors sí que estan magres. La comprovació d'aquesta malaltia és fàcil. No cal més que mirar l'estat dels ossos. Si són flacs, trencadissos, és que es tracta de osteomalàcia o raquitisme.

El tractament és fàcil i sense cap medicina. Afegiu al menjar una cullerada de tes de cafè, per cada animal, de farina d'ossos. Doneu a més molta verdura i poseu a un recó del galliner un cabàs de sorra.

Al cap de vuit dies ja hi coneixereu.

EL PIRETRE

El piretre, que abans s'aplicava únicament contra les puces i altres insectes domèstics, avui se li atorga una acció molt generalitzada contra multitud d'insectes que ataquen les plantes i els animals.

El que té de bo el piretre és que per a l'home i per als animals de sang calenta resulta completament inofensiu, mentre que molts insecticides, si bé maten els insectes, produeixen dany més o menys gran a l'home i animals domèstics.

El piretre és una planta que es pot cultivar, i molt bé, en el nostre país, que produeix bon rendiment i que es pot intercalar entre els ametllers i olivers.

Com se sap, el piretre és una planta que dura sis o set anys i que accepta bé tots els terrenys calcaris i pedregosos. Una hectàrea produeix de mil a dos mil quilos; el seu preu actual és de 0'60 a 0'85 pessetes el quilo.

LES PLANTES COM INDICADORES DE L'ACIDESA O ALCALINITAT DEL SOL

En un terreny àcid els espinacs hi creixen molt poc a poc, les remolatxes produeixen unes fulles anormals o roges i l'api no assoleix el tany regular.

Veus ací una classificació de les principals plantes hortícoles, segons llur afinitat per les sals alcalines o àcides.

Les plantes que volen terrenys alcalins, i si no ho són caldrà calcinar-los, són: els espinacs,

bledarave o remolatxa, coliflor, bledes, api, porros, cardus, cebes, pastanagues, cogombres, pèsols, cols, tomàquets, melons, síndries, albergínia.

Són indiferents a l'alcalinitat o acidesa, les cols de Brusselles, la mongeta o fesolera, l'esclaficora i el ruibarbre.

Les que segueixen prefereixen terres una mica àcides: creixems, patates, raves, julibert, naps i carabassa.

LA GALLINA MÉS Ponedora DEL MON

La gallina més ponedora que es coneix era propietat de la Universitat de Colòmbia Britànica, Estats Units, que havia post 351 ous en un any i era de raça Leghorn blanca. Aquesta gallina na estat vençuda per una altra de raça Plymouth Roch, que ha post 358 ous en 365 dies, la qual procedeix de la Universitat canadenca de Saskatchewan. El pes dels ous era de 58 a 60 grams. Aquesta gallina té una germana que ha post 304 ous, i llur mare, 339.

A més d'aquestes gallines se'n cita una altra d' Austràlia, també de Leghorn blanca, que ha arribat a pondre 363 ous, però com que no hi ha hagut control oficial, no té el mateix valor que aquelles altres.

Malgrat aquesta posta tan fabulosa, els avicultors catalans faran bé d'explotar preferentment les gallines del país: Prat, Garrotxina, Vallesana, Penedenca, Selvatana, Sant Cugat i Empordanesa.

L'ESCARABAT DEL FESOL O MONGETA

Petit coleòpter d'origen americà anomenat científicament *Bruchus* o *Acanthoscelides oblectus* o *Daria oblecta*. Les larves o cuques d'aquest escarabat es desenvolupen a l'interior de les granes de fèsols o mongetes, les quals acaben per rosegat enterament.

Per a destruir els paràsits es posaran les mongetes o fèsols dintre una bóta tapada hermèticament i en la qual es tirarà de 20 a 30 grams de sulfur de carbó per hectolitre de granes. Al cap de dos dies es treuen. S'ha de tenir compte que el sulfur de carbó és inflamable i per consegüent l'operació s'ha de realitzar sense llum artificial.

NOTICIARI

INSTITUT AGRÍCOLA CATALA DE SANT ISIDRE

Qüestions ramaderes - El mercat central de fruites i verdures - Les associacions agrícoles - Els contractes d'arrendament - Carburants vegetals - Publicacions.

En la darrera sessió celebrada per la Junta directiva de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, el seu president, senyor baró d'Esponellà, va donar compte detallat de les gestions realitzades per alliberar els agricultors ramaders de diversos tributs que se'ls imposen.

Va remarcar en primer lloc, que gràcies a l'actuació de l'Institut, s'ha aconseguit la R. O. de 3 del present per la qual es determina que el Comitè Paritari Interlocal de Vaquers de Barcelona no té jurisdicció a les granges agrícoles que reuneixen les condicions que l'esmentada Reial ordre determina.

Però els agricultors que tenen vaques de llet, igual que els que tenen porcs i d'altres classes de bestiar —afegí el senyor baró d'Esponellà—, es veuen compelits pels inspectors d'Hisenda a donar-se d'alta a la contribució industrial, puix que se'ls considera com a tractants en bestiar. Això representa uns insuportables impostos per a la major part de les cases de pagès. Com sigui que a les comarques del Penedès i del Vallès és on més s'han deixat sentir als efectes del Fisc, el president de l'Institut, acompanyat d'alcaldes i de presidents d'associacions de més de vint pobles de les comarques esmentades, va anar a veure el delegat d'Hisenda per a tractar d'aquestes qüestions.

El delegat d'Hisenda va estar molt deferent amb el president de l'Institut i amb els altres visitants, i de la llarga entrevista, en van treure aquests la impressió que el delegat d'Hisenda prendria aquelles resolucions que menys poguessin lesionar els interessos dels agricultors.

Es va tractar encara en la reunió de la Junta, de les dificultats amb què topen els agricultors del país per utilitzar el Mercat central del Born, que disposa d'un espai petit i defectuós. Tota vegada que a l'estatge de l'Institut s'han celebrat diverses reunions d'agricultors del Pla del Llobregat i del Litoral per tractar d'aquest assumpte, la Junta directiva va acordar ajudar resoltament les aspiracions dels esmentats agricultors, recaptant la concessió al seu favor d'espais adequats i suficients, mentre no s'arriba a l'ideal, que és de disposar d'un Mercat central de capacitat suficient per a atendre les necessitats de Barcelona.

Examinades les disposicions que regulen el funcionament de les Associacions i Sindicats Agrícoles, es va acordar d'establir un servei especial per atendre quantes entitats es disposin a complir amb els múltiples preceptes que per a llur subsistència legal han estat imposats.

La Junta va acabar l'estudi iniciat en altres sessions sobre el Decret- llei de 21 de novembre donant

normes per als contractes d'arrendament de finques rústegues, que si bé ha millorat notablement el primitiu objecte, té, a judici de l'esmentada Junta, importants inconvenients que va concretar en un escrit el vocal senyor Pau Juny i Viles.

El senyor Antoni Barata va donar interessants detalls de la novíssima indústria introduïda als voltants de Terrassa, de carbonització dels subproductes forestals amb l'objecte d'obtenir carburant amb què fer funcionar el tractor agrícola.

Finalment el senyor baró d'Esponellà va manifestar que acabava de sortir de la impremta el Llibre del IV Congrés Nacional de Rees, que l'integren tres volums pulcrament editats que contenen un centenar de làmines en gravat al buit. Digué encara, que és imminent l'aparició d'un voluminós número extraordinari de la Revista de l'Institut, dedicat a les manifestacions agrícoles celebrades amb motiu de l'Exposició Internacional de Barcelona.

EL CENS DELS SINDICATS AGRÍCOLES

Per a donar normes amb finalitat de fer els censos d'acord amb els quals han de votar les Associacions i Sindicats agrícoles en les vinents eleccions dels nous Consells agro-pecuaris, que se celebraran pel febrer vinent, s'ha dictat una reial ordre circular de la Direcció d'Agricultura.

Disposa el següent :

Primer : Que pels Governos civils es procedeixi amb tota urgència a formar el cens de les Associacions i Sindicats agrícoles de la província que hagin estat reconeguts pel ministeri de Foment, i des de la seva creació pel d'Economia Nacional, i estiguin inscrits fins al 30 de novembre en el Registre oficial que figura en els esmentats centres, conforme al paràgraf darrer de l'article segon de la llei de 28 de gener de 1906, fent-se constar en tals censos el nombre de socis i el de vots que corresponen a cada entitat, a raó d'un vot per cada 25 associats, sense que es comptin les fraccions menors d'aquest número.

Segon : Formats aquests censos, per a la qual cosa podran els governadors civils dels interessats totes les dades fefaents que els calguin, es trametrà una còpia al ministeri d'Economia Nacional abans del dia primer de gener de 1930.

Tercer : El ministeri d'Economia Nacional, abans del dia 15 de gener de 1930, rectificarà els dits censos, si fos necessari, i els addicionarà amb les entitats que, havent estat reconegudes amb anterioritat al primer de desembre actual, no hi hagi hagut temps d'ésser inscrites als Registres provincials, i trametrà els dits censos rectificats als governadors civils per tal que ordenin la seva publicació en els Butlletins Oficials, així com la convocatòria per a les eleccions de què parla la disposició transitòria segona del reial decret d'aquest ministeri número 2.423, data 24 de novembre de 1929.

Quart: Si un cop arribat el dia 15 de gener de 1930, els governadors civils no haguessin rebut el cens rectificat del ministeri d'Economia Nacional, s'entendrà aprovat el que haguessin format els dits centres, i s'inserirà en els Butlletins Oficials respectius, i es procedirà, en tota altra cosa, d'acord amb la disposició transitòria abans esmentada.

Cinquè: Que pels governadors civils s'ordini la publicació íntegra en els Butlletins Oficials del real decret d'aquest ministeri número 2.516, de 21 de novembre de 1929, referent a les Associacions agrícoles, i es recomani als alcaldes que, pels mitjans de què disposin, donin la major publicitat a la referida sobirana disposició, i cridin l'atenció respecte d'ella a les entitats agràries domiciliades en el respectiu terme municipal.

CURS INTERNACIONAL D'AGRICULTURA

CONFERÈNCIA DEL SENYOR MATESANZ

Comença dient que Ciceró digué en un dels seus millors llibres: «Entre les Arts productives cap no n'hi ha de millor que l'agricultura, cap de més fecunda, més agradable, més digna d'un home lliure».

Fa història de com en el començ de la civilització d'homes ocorregué al voltant de la terra.

Cita un text del Consell de Castella en 1619, informant el rei perquè els pagesos fossin encoratjats i tinguessin privilegis en llocs de càrregues, text que el mateix rei referendà amb lletra de la seva pròpia mà, afegint «Això convé molt i així s'executarà de seguida». Això passava en el segle XVII, i aquest de seguida encara està per complir.

No es tracta de demanar per als agricultors els privilegis promesos, es tracta de demanar justícia i igualtat de tracte en relació amb els altres industrials. Que el capital i el treball dels agricultors tinguin la mateixa consideració i respecte que el capital i el treball dels altres.

«La prosperitat pública — havia dit Melé — s'assembla a un arbre; l'agricultura és l'arrel, la indústria i el comerç són les branques i les fulles; si l'arrel emmalalteix, cauen les fulles, es podreixen i es desprenen, i l'arbre mor».

Aporta l'opinió de Von Bulow, de Hardin i d'altres importants estadistes, i transcriu la frase de Lloyd George, que «L'error més gran que pot tenir un poble és deixar destruir la seva classe rural».

A Anglaterra els negociants de la City estan més atents a les dades pluviomètriques mensuals de l'Índia que a les alces i baixes de la Borsa, perquè saben que si l'Índia no dona collites les grans fàbriques d'Anglaterra han de parar i ve el regnat de la fam.

L'agricultura en temps de guerra: els pobles agrícoles són els que triomfen.

Demuestra la importància de l'agricultura en la defensa nacional en cas de guerra. Quan Alemanya fou vençuda, no ho fou per falta de material de guerra ni per res de l'ordre industrial; perdé la guerra perquè no tenia blat, ni sègol, ni patates ni carn, i la fam s'apoderà dels Imperis centrals per a obrir el camí de la revolució.

I als països vencedors sonà la veu: «L'arada és la nostra única esperança».

Els països d'una agricultura floreixent poden presentar més resistència en cas de guerra. Cartago ja havia fet la prova davant de Roma.

El fet s'ha repetit des d'August a Mussolini. Octavi volgué deturar la decadència de Roma amb l'acreixament de la natalitat, i deixà el camp oblidat. I vingué la catàstrofe. Mussolini ha donat la «batalha del gra» i ha arribat a la «victòria del gra». I la prosperitat cada dia més creixent d'Itàlia ha vingut amb la tornada al camp. Al camp està el camí perquè Itàlia recobri la seva passada grandessa.

L'intervencionisme de l'Estat és nociu

Passa a tractar de l'intervencionisme de l'Estat en l'agricultura. Aquest ha vingut tantost acabada la guerra mundial. De dalt d'un cadiral ministerial estant s'introdueixen modificacions essencials en el terreny de la propietat de la terra, s'ordena com han de fer-se les operacions culturals, s'intervenien els preus dels fruits, s'oblida, en una paraula, que l'agricultura ha d'ésser una professió lliure com les altres.

Això no pot admetre's, i si s'admet ha d'ésser a base que el procediment d'intervenció abraçi semblantment la indústria i el comerç. La intervenció de l'Estat, de vegades encara és benigna; la intervenció pitjor amb referència a l'agricultura és, però, la que intenten i realitzen les Diputacions, els Municipis i els sociòlegs que de la premsa estant tracten els problemes agrícoles sense conèixer-ne ni les beceroles.

La intervenció de l'Estat en l'agricultura és equivocada i danyosa, i els que la pateixen poden testimoniar-ho.

La intervenció de l'Estat en l'agricultura a Rússia

A Rússia les terres foren lliurades als obrers i soldats que mancaven de cultura agrícola, i als pagesos només se'ls donà el dret a recollir allò indispensable al seu sosteniment. I vingué la fam, i els cadàvers ompliren els carrers de les poblacions i els camins de la plana.

Però Lenin no era home per seguir un camí fals, una vegada apercibut de la seva equivocació. I es féu enrera. I el 26 d'octubre de 1921 proclama: «El dret de propietat damunt la terra, el subsòl, les aigües, els boscos i les forêts naturals queda abolit per a sempre en el territori de la República socialista federativa russa». I confessà el seu error, i la situació de la República soviètica canvià radicalment. I si al principi l'Estat mantenia 35 milions d'homes a costa dels que treballaven la terra, després passa a mantenir només 7 milions, i el camperol, en saber que treballa per a ell, que pot ésser propietari del que produeixi, augmenta les collites en un cent per cent. La frase de Gorki ha resultat profètica: «Rússia serà després de la crisi bolxevista una vasta democràcia agrària».

Els casos d'Itàlia i Romania

A Itàlia s'ocuparen les terres en acabar-se la guerra, i es repartiren entre els que venien del front. El resultat fou funest: la producció minvà tan notablement, que la fam s'apoderà del país. La «Opera Nazionale» hagué de fer marxa enrera. Des-

prés vingué Mussolini, i en adonar-se que els seus primers intents intervencionistes en la propietat agrària anaven a portar a Itàlia a la ruïna, canvià de procediment radicalment, i avui l'agricultura italiana és la gran esperança de la nació.

Romania acabà la guerra i es trobà amb les seves fronteres immensament eixamplades. Bratianu s'incautà de les terres i les parcel·lès, sense excloure de la parcel·lació les finques del mateix rei Ferran. I una sàvia legislació està portant Romania per un camí que col·locarà aquest país en primer pla entre els pobles d'Europa.

Són tres casos: Rússia, Itàlia i Romania, que desconcerten amb solucions.

El cas de França

Només hi ha dos casos absolutament diferents als anteriors: els casos de França i Espanya.

França ha tingut sempre per a l'explotació agrícola proteccions excepcionals. En les convulsions de la Revolució, en els temps de les guerres napoleòniques, en el període de 1914 a 1918, els agricultors han estat la força que ha salvat el país. I quan s'ha intentat alguna cosa contra l'agricultura, els terricòles, perfectament organitzats, han desviat el cop al Parlament, i el gravamen no ha pogut arribar. I França s'ha salvat perquè en la lluita secular entre la ciutat i el camp la nació s'ha posat a favor d'aquest darrer.

El cas d'Espanya: res no es respecta menys que l'agricultura

Espanya, que se salvà de la guerra amb la seva neutralitat, pogué abstenir-se d'intervenir de manera violenta en els canvis de propietat de la terra, però causaren greu dany a l'agricultura els Governos que intervingueren el seu règim i el dels seus fruits, unes vegades des de les lleis aranzelàries, altres des de les perniciososes taxes, quan no des de les abusives tributacions.

A Espanya és difícil trobar una cosa menys protegida i respectada que la propietat. La seva titulació és deficient i irrisòria; la seva demarcació, insegura; la seva possessió, molt nominal; la seva tributació fiscal, perfectament capriciosa. Després de 40 anys de treballs cadastrals, més de la meitat del país continua sense tenir un inventari de la seva propietat rústega, i la part catastrada ho és amb tantes deficiències i defectes, que és com si no ho fos.

El caprici i la necessitat de diners per part de l'Eraari públic és l'única norma per imposar gravàmens a l'agricultura.

L'arrendament coactiu, error ja rectificat a Itàlia

Ara es tracta de cohibir la llibertat de contractació en els arrendaments, imposant una durada en els terminis i condicions de garantia perquè els arrendataris no quedin a expenses de la lliure voluntat dels propietaris. És cert que hi ha abusos, però les víctimes més freqüents d'aquests abusos són els propietaris i no els arrendataris.

L'error dels arrendaments coactius ja el cometé Mussolini, i se'n penedí al cap de poc temps, i el subsanà convençut del dany mortal que la intervenció produeix en el camp conreable.

Espanya té els seus costums tradicionals i el seu dret, i són tantes i tan diverses les circumstàncies

que concorren en la contractació de la terra, que voler sotmetre-la a unes regles inflexibles ha de qualificar-se de veritable hogeria. Pretendre que una mateixa llei regeixi tota la gama variadíssima de la nostra agricultura és senzillament absurd.

El dret moral per damunt de la llei escrita

Aquests sociòlegs de nou encuny que senten el prurit d'elaborar lleis unilaterals han de tenir present que en agricultura el vell ha d'ésser molt respectat i molt mirat abans de posar-hi la mà, perquè és la medulla de la nació i allí està la seva vida, i quelcom tan important com això: l'essència de la justícia.

Digueu als milers de propietaris camperols que per tot títol tenen uns papers mal escrits i d'indole privada que aquelles terres no són seves perquè la llei així ho diu i veure com quan els seus papers no serveixen serà llur navalla o la seva escopeta la que imposarà el respecte dels seus drets morals i sagrats, que la llei escrita.

Cal protegir l'agricultura amb lleis eficaces, no amb lleis aparentment beneficloses solament perquè ho diu el seu preàmbul, mentre el dany real arriba als seus fruits i a la rel del seu dret de propietari. Aquest enganyós joc de paraules solament ha de portar la nació per un camí de transtorns.

Si la terra ha d'ésser de qui la treballa, per què no les fàbriques, dels obrers?

Es diu que la terra ha d'ésser de qui la treballa, però els qui diuen això no demanen que també s'apliqui al latifundi industrial, a les grans fabricacions, als enormes centres comercials, als tallers acabats, a les professions liberals en les seves personalitats de més èxit. Aquest afany que l'obrer del camp aconseguixi la propietat per qualsevol mitjà violent i ràpid no el senten els qui el sostenen, respecte a l'obrer de la indústria, i no obstant, és més fàcil repartir accions d'uns alts forns o d'indústries elèctriques o de productes químics que de parcel·lar una finca.

Els governants desconeixen una veritat tan clara com la que la indústria agrícola no neix de sobte ni es fabrica per art de màgica, car sigui la nació que tracti de reformar-la o de perfeccionar-la solament amb una política constant, seriosa i afavoridora, podrà aconseguir l'immens avantatge d'enfortir aquest fonament invulnerable de la independència nacional.

Sense confiança en els agricultors no hi ha independència possible

I els Estats que estimin aquesta independència han d'aportar el criteri definitiu de donar confiança i estabilitat als propietaris de la terra, als masovers i als obrers agrícoles.

Ni les millors intencions ni un llarg estudi són suficients a un governant per adoptar en matèria econòmica o financiera disposicions referents a la producció. Això ho afirmava Nití després d'una sèrie d'anys de governar.

Si és detestable la intervenció de l'Estat en el règim de la terra, ho és encara més tot el que restringeix la lliure disposició dels fruits que la terra produeix. ¿Per què vol l'home la propietat de la terra si se li minva la llibertat d'ordenar sobre les seves collites?

La postguerra a Espanya

Quan, passada la guerra, les potències que havien estat contendents establiren una intervenció molt natural, cabia esperar que Espanya, país neutral, es posés en guàrdia, organitzant una intervenció potentzial i creadora per encarrilar la producció i defensar-la davant l'estranger. Això era el natural.

¿I a qui s'encarregà aquesta tasca intervencionista? Els delegats o ministres de Proveïments foren advocats, periodistes, enginyers, militars, persones que segurament mai en la seva vida havien dedicat la seva activitat al cultiu de la terra.

¿Quina diferència amb altres països, on per a cada cosa se cerca l'home idoni! ¿Quina diferència amb els Estats Units, que quan necessitaren un director de Proveïments cridaren a Mr. Hoover, l'actual president!

El desequilibri entre l'agricultura i la indústria

I els Estats Units confessen que la dificultat que ha impedit d'ençà de 1920 el restabliment en aquell país d'estables condicions industrials ha estat el desequilibri existent entre l'agricultura i els altres rams industrials, desequilibri que ha limitat els mitjans adquisitius de la població agrícola, és a dir, del nombre més gran de consumidors.

Els països on el desenrotllament de l'estatisme continua paralitzant les iniciatives individuals es trobaran sempre en un estat d'inferioritat aclaparadora respecte als països on, com Amèrica, l'acció de l'Estat està reduïda al mínim i la iniciativa dels ciutadans portada al màxim.

Igualtat davant la llei

No és que l'Estat no hagi d'intervenir mai en la producció agrícola. La seva intervenció pot ésser lícita, convenient i fins i tot salvadora, però amb una condició: la de la igualtat davant la llei.

Que diferent és la realitat! Durant els anys de guerra, mentre les arquees de la indústria s'omplien de riqueses, la guàrdia civil patrullava en torn de les eres per exercitar les ordenacions, durament injustes, de l'Estat intervencionista.

Contra la prohibició d'importar blat s'hi oposà la g'òria conscient que s'ocupa de coses agrícoles, perquè aquelles disposicions eren el més contrari a les lleis econòmiques del món. Fou inútil. La igualtat davant la llei tampoc existia. I quan s'intervingué el carbó, el ferro i els teixits, la intervenció no passà de la «Gaceta», i no tingué altra efectivitat.

L'Estat i la producció del blat

Mentrestant, tot necessitava guia dins d'Espanya, i el blat era de vegades acompanyat per mateixos inspectors de proveïments, entre els quals figuraven caps i oficials de l'exèrcit que difícilment s'havien ocupat mai d'aquests problemes.

I quan, acabada la guerra, s'esperava la tornada a la normalitat dels productes agrícoles, amb llibertat per a produir i vendre i consumir i disposar del que cadascú hagués produït, d'acord amb la llei, que semblava eterna, de l'oferta i la demanda, aquesta normalitat no vingué.

Avui el blat té dues taxes en lloc d'una: la taxa màxima i la taxa mínima. Això, segons es diu, per afavorir la producció cerealista. Passen de 60 les disposicions publicades en aquesta època, que s'anomena d'anormalitat, en relació amb els cereals.

Un industrial pot fer una fortuna; un agricultor no ho té permès

Totes aquestes disposicions giren entorn del que podríem anomenar que l'agricultor no obtingui altres ganàncies que un preu remunerador.

L'industrial, el comerciant, el fabricant poden fer fortunes. Ningú els ho impedeix; l'agricultor, no. L'agricultor que té el seu capital emprat a la terra, no pot aspirar a altra cosa que a l'obtenció d'un preu remunerador, determinat a caprici pels qui legislen. Aquest esperit, aquesta manera de pensar de les classes directores espanyoles acusa un gran menyspreu pels interessos agrícoles o una ignorància absoluta del problema.

Posar uns límits arbitraris als guanys dels agricultors, com es fa en aquest país, és el sistema rus de Lenin, quan Lenin encara no havia rectificat, i deia: Els pagesos només tenen dret als productes que necessiten per a viure. A Espanya, avui, en agricultura, amb la teoria del «preu remunerador» hi ha implantada de fet la teoria de la Rússia soviètica. El pagès d'Espanya té limitats els seus guanys a semblança del sistema comunista.

La balança mercantil espanyola

En 1929 l'exportació agrícola d'Espanya ha estat oficialment un 70 per cent de la total.

En 1913, darrer any de normalitat, s'exportà en productes agrícoles un 45 per cent de la total, i deu anys després de la guerra aquesta exportació ha pujat fins al 70 per cent.

La solució del dèficit de la balança mercantil espanyola ha de trobar-se en l'exportació agrícola, que és la principal exportació espanyola. Cal alliberar la producció agrícola de traves i tributs, que dificulten el seu lliure desenvolupament. Perquè no s'ha d'oblidar que encara s'importen a Espanya productes agrícoles per valor de 260 milions de pessetes, fruit d'aquest intervencionisme de l'Estat, que no obceix a cap ordre ni pla.

I és que quan l'agricultura és florent, el comerç i la indústria són pròspers, i cal que el comerç i la indústria siguin pròspers perquè puguin consumir els productes de l'agricultura. El fet que s'hagi fet el sord a aquestes idees generals bàsiques ha estat la causa de totes les desgràcies que ha passat Espanya.

Acaba dient que amb l'esforç de tots potser un dia s'arribarà a convèncer els que dirigeixen el país que l'agricultura els ha de merèixer un altre tracte, i no es repetirà aleshores el cas d'aquell pagès que marxava del poble perquè els conreus no li donaven per viure, de tant pagar impostos i de tant trobar traves, i des de la collada, en adreçar el darrer cop d'ull a la vila i contemplar el bé de déu de vinyes esponerosos i de camps gemats, digué amb fàstic, agafant camí avall:

—¿I pensar que el camp ha de mantenir tants ganduls!

ELS AGRICULTORS I LA TAXA DEL RODATGE

La «Gaceta de Madrid» ha publicat una disposició que afecta als agricultors en quant es refereix a pagament de la taxa de rodatge.

A l'objecte que els interessats sàpiguen concretament les obligacions que els incumbeixen amb referència al dit impost, del qual estan exempts per R. D. de 2 de març de 1928, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, ha de fer present als agricultors:

Que el termini per a pagar la taxa de rodatge de l'any 1928, ha estat eprrllongat fins el dia 25 d'aquest mes.

Que els agricultors propietaris de carros, si presenten el rebut de la taxa de odatge de 1927, només hauran de pagar 0'75 pessetes, en concepte de taxa de rodatge (exempció) de 1928.

Que si no poden presentar el rebut de 1927, hauran de pagar 2'50 pessetes en concepte de taxa de rodatge (exempció) de 1928.

La disposició apareguda a la «Gaceta de Madrid» de divendres passat, recomana que cap agricultor no pagui l'import de l'exempció de la taxa de rodatge, sigui de 0'75 pessetes, sigui de 2'50, si el recaptador no els lliura el corresponent rebut, i que no es conformin amb què se'ls lliuri provisionalment la placa, encara que sigui amb prometença que després ja els lliuraran els rebuts, puix que és el rebut el document acreditatiu vàlid.

LA COOPERATIVA LLETERA DE SORT

Els elements integrants de la directiva de la Cooperativa lletera que aviat s'inaugurarà a Sort, i que compta amb l'adhesió dels agricultors i comerciants de més importància de la comarca, gestionen amb molta activitat la recerca dels capitals necessaris per al seu funcionament. Ha aconseguit col·locar, fins ara, un nombre bastant crescut d'Accions.

L'EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES SUBSTÀNCIES ALIMENTÍCIES I BEGUDES

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat crida l'atenció dels exportadors sobre una Reial ordre publicada en la «Gaceta» del 29 de desembre propassat, que afecta a l'exportació de productes agrícoles, substàncies alimentoses, olis, begudes en general i condiments d'origen vegetal.

Segons l'esmentada disposició, tota persona que desitgi exportar els esmentats productes resta obligada a sol·licitor, cada any, la seva inscripció en el Registre d'Exportadors que obrirà la Secció de Vigilància i Reglamentació dels Exporadors, de la Direcció general de Comerç i Abastiments.

L'esmentada disposició regirà a partir del dia 15 d'aquest mes.

En la petició d'inscripció farà constar el peticionari la classe de productes a l'exportació dels quals es dedicarà, els mercats als quals els lliurarà i el volum aproximat d'onitats comercials que en conjunt acostumi o pensi exportar, així com un document que acrediti que el sol·licitant ha complert els requisits legals d'ordre fiscal.

A la petició acompanyaran models de les marques registrades que disfrutin o de les que, àdhuc no es sent registrades, utilitzin per a senyalar les expedicions, i es farà constar el domicili del sol·licitant.

La Secció de Vigilància i Reglamentació de les exportacions de la Direcció General de Comerç i Proveïments, inscriurà al Registre d'Exportadors les demandes d'inscripció per ordre d'arribada, assignant a cada exportador un nombre de registre que haurà d'estampar-se damunt de cada paquet, en lloc ben visible, per segell a loc, trepa o segell en tinta o estargit, en caràcters inesborrables i de cinc centímetres d'altura.

No es permetrà l'exportació de cap expedició dels productes compresos en l'esmentada disposició, sense que prèviament acreditati l'exporador davant la Duana de sortida que ha sol·licitat la seva inscripció al Registre, i se li ha concedit el número corresponent.

La repetida Reial Ordre, que conté altres disposicions d'interès per als exportadors, pot consultar-se a la Biblioteca o al Servei Comercial de l'esmentada Cambra.

Es ven a bon preu, una caldera per a coure aliments al vapor. Carretera de Sant Andreu, 344. Barcelona.

LA IMPORTACIÓ DEL VI A FRANÇA

Una de les sortides més importants que té els nostres vins és cap a França. Els vins francesos, com tothom sap, són vins de poca graduació, els quals per a millorar-los i per a que es conservin bé, es barregen amb els vins d'alta graduació que produïm nosaltres.

Si Catalunya no pot exportar vi a França, nosaltres patirem molt i això sembla que va a succeir, si no s'hi posa remei. El Parlament francès acaba de votar una llei en virtut de la qual es prohibeix vendre com vi nacional el vi de procedència estrangera, o sigui, que practicament tota barreja o *coupage* de vi francès amb vi estranger es fa impossible, puix que els vins francesos mesclats amb el nostres vins, no es venien com barreja, sinó com purament francesos.

¿Per quina raó el Parlament francès ho votat la llei prohibitiva d'entrar vins estrangers? En 1928 hi hagué a França una collita molt bona; la del 1929 no ha pas estat inferior. Això ha determinat una crisi profunda i aquesta crisi, els diputats de les comarques vitícoles l'han portada al Parlament, acabant per obtenir la votació de la llei que prohibís l'entrada de vins estrangers, com desitjaven.

Però aquesta prohibició no es realitzarà pas per un augment de drets de duana, com pretenien els diputats, puix que el President del Consell de Ministres féu veure la improcedència d'aquest augment amb les següents paraules: «M'heu demanat de voler prendre la iniciativa immediata per a l'augment del dret de duana sobre els vins. En una de les nostres converses, heu precisat que, perquè resultés eficaç aquest augment, hauria d'ésser del 50 per 100 i convertir el dret de 55 a 80 francs. És això una mesura molt greu, que el Govern vacilla a prendre, perquè sa eficàcia sembla molt dubtosa «i pot suscitar mesures de represàlia per part de diferents països».

»Sens dubte, les importacions estrangeres no provenen sinó de quatre nacions: Itàlia, Espanya, Portugal i Grècia, i lligats per obligacions contractuals, només hi estem amb una sola: Itàlia, les recents revisions de tarifes de la qual, ens autoritzen jurídicament per a un augment dels nostres propis drets. Però, com és possible descuidar les repercussions d'aquesta decisió en la nostra activitat econòmica?

»Ens trobem, efectivament, que vers aquestes quatre nacions, el nostre balanç comercial és netament positiu, l'atur o l'afluïxament en l'intercanvi comercial ens perjudicaria més que a elles; a més, els nostres productes exportats a aquests diferents països, són molt variats, mentre que els que importem són poc nombrosos i consisteixen, sobretot, independentment dels vins, en matèries primeres, de les quals difícilment podríem prescindir.

»En aquestes condicions, el nostre comerç exterior amb les quatre nacions esmentades, sembla bastant vulnerable, i els avantatges incerts que la viticultura francesa treuria d'aquesta mesura, no compensaria els inconvenients econòmics.

»No crec, doncs, poder adoptar una posició definitiva sobre aquest punt; únicament després d'aver comprovat els efectes de les altres mesures reclamades per la viticultura, podré prendre una decisió llargament meditada. Em cal afegir, a més, que un dels articles del projecte de llei número 2.765, sobre els vins anormals, influirà eficaçment sobre la quantitat de vins importats, en la mesura en què els vins estrangers siguin utilitzats per a les barreges.»

Les paraules del President del Consell de Ministres francès són ben certes. I és per això que la Comissió parlamentària en lloc d'insistir en l'augment de drets de duana, cercà la prohibició pràctica per altres camins. El motiu el donà la legislació italiana i l'espanyola.

L'article 6 de la llei italiana del 12 d'abril de 1921, edicta:

«Els vins procedents de l'estranger queden exclosos dels ports francs i no poden ésser objecte, en aquest Regne, de cap manipulació o de cap barreja.»

L'article 14 de la llei de 15 d'octubre de 1925, afegeix:

«Queda prohibida l'entrada al Regne de vins estrangers continguts en recipients que portin indicacions que permetin que se's prengui per productes italians.»

L'article 28 de la llei espanyola del 29 d'abril de 1926 edicta una mesura igual. Diu:

Els vins i les begudes alcohòliques de procedència estrangera no podran ésser venuts a Espanya, més que baix llur denominació d'origen.»

La llei ha estat votada, però no promulgada. Els efectes d'aquesta llei, com preveïé el President del Consell, originaren represàlies en els països que els efecta. D'ací la indecisió del govern francès en posar-la en vigor.

El govern espanyol té a la seva mà una arma molt poderosa, i és la de respondre amb l'augment de tarifes dels productes que França exporta als països perjudicats.

Nosaltres creiem que França no voldrà veure un canvi de la situació avantatjosa de què disfruta en la seva balança comercial. Promulgar la llei contra els nostres vins és senzillament exposar-s'hi.

MANUEL RAVENTÓS I DOMENECH

Ha mort el senyor Manuel Raventós i Domènech, personalitat de gran relleu en l'agricultura catalana.

El nom de Manuel Raventós va unit a una de les empreses agrícola-industrials, la dels vins ecumosos, fundada pel seu pare l'any 1872. Però Manuel Ra-

ventós va saber donar-los un gran impuls i portà l'elaboració a la perfecció actual, tot haver-se trobat amb els greus estralls de la filloxera a tot el país. En comptes, però, de desanimar-se, això mateix l'induí a replantar les vinyes amb ceps adequats al vi que ara ha obtingut un tan alt crèdit. En pocs anys els productes Codorniu obtingueren renom mundial. Les caves s'anaren ampliant, fins a convertir la instal·lació en una de les grans instal·lacions franceses.

En 1914 va comprar el castell de Raimat (Pla de Lleida), propietat de sis mil hectàrees, la qual plantà en gran part de sops o polls, de forma que aquelles terres desolades apareixeren com un oasi.

El senyor Raventós dedicà també gran part de les seves activitats com a publicista. En 1889, en plena invasió de la filloxera, fundà la revista «Resumen de Agricultura», en la qual publicà meritíssims treballs, junt amb altres agricultors distingits. Fundà també l'«Agenda Agrícola», que sortí per primera vegada l'any 1893. L'any 1904 fundà el periòdic «L'Apat», que sortí fins l'any 1919, i llavors es transformà en «Bon Seny», el qual sortí fins l'any 1922, i col·laborador assíduament a diverses publicacions.

Publicà els llibres següents: «La verema», «Prensas para vinos», «L'absentisme», «L'impost únic del capital» i «Contra la declaració de la collita i les guies de circulació dels vins». «Sobre la repoblació de boscos» i «L'agenda del cristià».

En 1906 s'incorporà amb entusiasme al moviment de Solidaritat Catalana, i l'any següent fou elegit diputat pel districte de Valls-Montblanch. De 1903 a 1904 fou president de la Federació Agrícola Catalano-Balear, i de 1907 a 1911 president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

Quan la Diputació, presidida pel gran Prat de la Riba, cregué que s'havia de donar a l'agricultura un gran impuls en els seus estudis, suprimí la Granja Agrícola i al seu lloc fundà l'Escola Superior d'Agricultura, encarregà al senyor Raventós l'organització de la mateixa, i per millor fer-ho, en siguié director fins que el quadro de professors siguié complet.

Amb En Manuel Raventós hem perdut un dels homes que al darrer terç del segle XIX més empena donaren a la nostra economia i al moviment pairalista.

Rebi tota la seva família l'expressió del nostre condol.

VERITABLE NO MÉS FOC
NO MÉS SENYALS A LA PELL

LINIMENT
ALONSO OJEA

Vexigatori i resolutiu, el més actiu i econòmic de tots els que es coneixen. No deixa ni la més petita senyal a la pell. Garantitzem els seus efectes i activitats. Remetem un flascó de mostra als senyors Veterinaris que el
:: :: :: :: demanin :: :: :: ::

DIPOSITARIS:
J. Uriach y Cia
S. A.
BRUCH, 49
BARCELONA

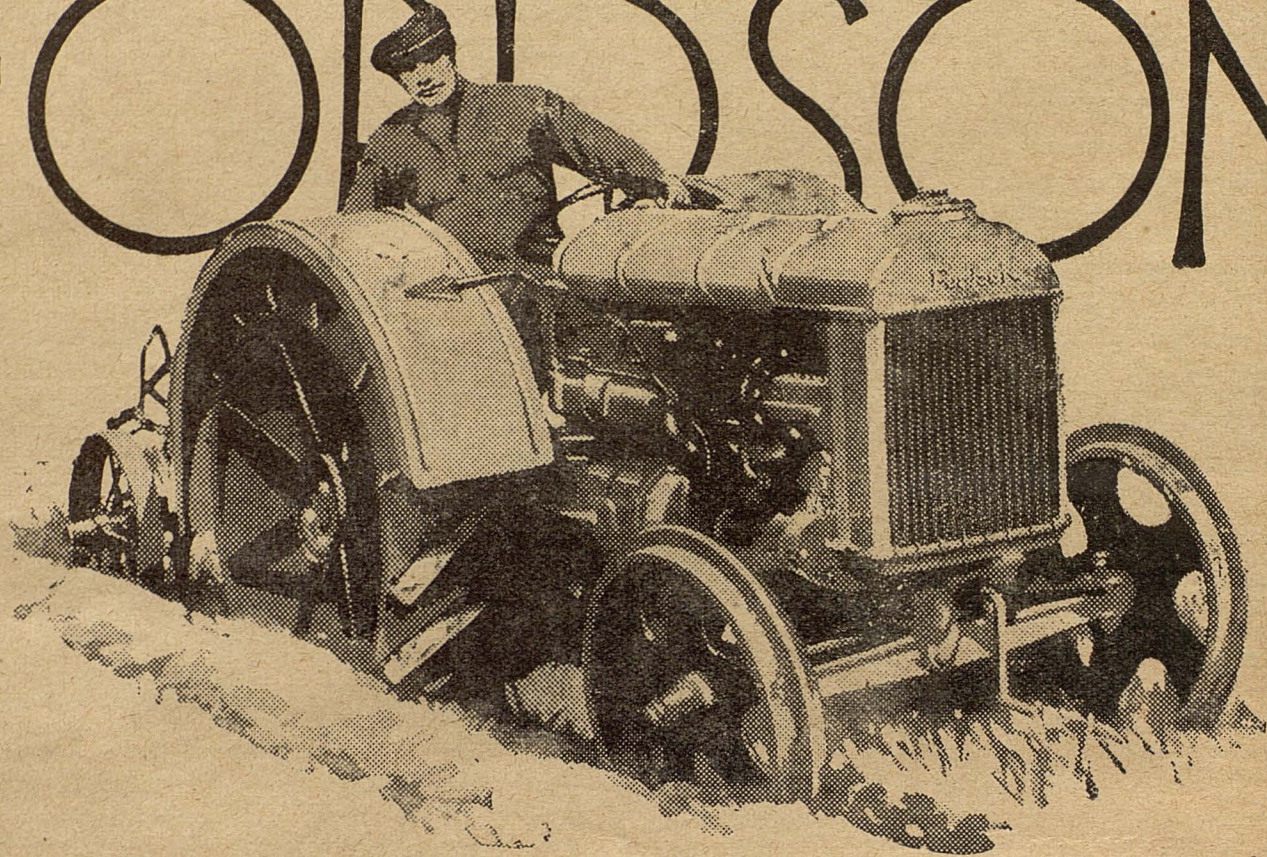
EL MERCAT

ULTIMES COTITZACIONS

	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
ADOBS					
Superfosfat d'os, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric i 12 per 100 de nitrogen ...	100 quilos	15'—	Colorant Bordeus.. ...	1 kilo o litre	15 a 75
Superfosfat de calç, 18-20 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	11'—	Id. Caramelina. ...	»	15 a 75
Superfosfat de calç, 16-18 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	10'—	Fosfat amònic blanc de neu, en pols. ...	»	2'10 a 2'45
Superfosfat de calç, 13-15 per 100 d'àcid fosfòric soluble ...	»	9'—	Gelatina Flandes extra. ...	»	4'25
Sulfat d'amoniac, 20-21 per 100 de nitrogen ...	»	36'—	Id. or, plata, bronze. ...	»	8'25 — 7'25
Nitrat de sosa, 15-16 per 100 de nitrogen ...	»	35'50	Glicerina, pura bidestilada, 30° Enol ...	»	3'50
Sulfat de potassa, 90-92 per 100, equivalent a 49-50 per 100 de potassa pura.	»	33'—	Metabisulfít de potasa cristallitzat ...	»	1'70 a 2'10
Clorur de potassa, 80-85 per 100, equivalent a 50-51 per 100 de potassa pura ...	»	27'—	Negre animal ...	»	1'15 a 1'45
Màteria orgànica còrnia natural, 10-11 per 100 de nitrogen i 2-3 per 100 d'àcid fosfòric ...	»	34'—	Nosperal (substitueix al sulfat de coure). ...	»	1'15
Guano Sant Jordi, 7-8 per 100 de nitrogen i 9-11 per 100 d'àcid fosfòric i 5-6 per 100 de potassa ...	70 quilos	18'—	Osteocila Coignet. ...	»	4'35
Sulfat de ferro en gra ...	100 quilos	12'—	Sang cristallitzada Enol ...	»	3'50
Nitrat de calç 15-16 per 100 de nitrogen i 28 per 100 de calç ...	»	30'50	Taní al alcohol, pur. ...	»	5'05 a 10
Cianamida 19-20 per 100 de nitrogen, 60 per 100 de calç ...	»	29'—	Id. al éter, pur ...	»	10'75 a 16
SOFRES					
Sofre Sant Jordi, 98-100 per 100, extra ...	40 quilos	14'50	Brou Bordelès Schloesing. ...	»	1'30
Id. id., 98-100 id., extra fi ...	»	16'50	BOTAM		
Sofre gris o precipitat ...	»	9'—	Barrils de 14 a 16 litres, roure	Un	7'—
Flor de sofre o sofre sublimat ...	50 quilos	24'—	» 28 a 32 » »	»	13'—
Sofre de terròs ...	»	33'—	» 100 litres. ...	»	28'—
Sofre en pans, refinat ...	»	40'—	Pipes de 240 ...	»	48'—
Sofre de canó ...	»	48'—	Bordaleses ...	»	50'—
PRODUCTES ENOLÒGICS					
Acid cítric cristallitzat, pur estranjer 99°. ...	1 kilo o litre	8'25	Bocois 600 ...	»	210'—
Acid tartàric id. id. id. ...	»	4'50	CEREALS		
Id. id. id. id. id. ...	»	4'25	<i>Blat</i>		
Anhidrid sulfurós, pur francès	»	1'25	Froment de Castella ...	100 quilos	47'50 a 48'50
Sofre conglomerat en pastilles de 5 a 100 grs. ...	»	1'50	Xeixa de la Manxa ...	»	45'— a 48'50
Lluquets classe extra sense degotalls. ...	»	1'50	Froment de la Manxa ...	»	»
Id. id. corrent ...	»	0'85	Aragó ...	»	51'— a 52'
Carmel especial de sucre, classe extra ...	»	3'75	Navarra ...	»	51'— a 52'—
Carbó vegetal en pols fina ...	»	2'15	Urgell i Vallès ...	»	50'— a 51'—
Cel·lulosa Enol. ...	»	5'—	Comarca ...	»	50'— a 51'—
Cola Vila. ...	»	2'75	Extremadura, blanquet ...	»	00'00 a 00'—
Id. Coignet, en plaques. ...	»	3'—	Cruxer ...	»	00'— a 00'00
Id. xina en fideus ...	»	35'—	Lleida ...	»	00'— a 00'—
Cola russa Saliausky ...	»	45'—	<i>Civada</i>		
		(comprant-ne 100)	Extremadura ...	»	37'— a 37'50
			Manxa ...	»	00'00 a 00'—
			Aragó ...	»	00'00
			<i>Ordi</i>		
			Extremadura ...	»	37'50 a 38'—
			Manxa ...	»	37'50 a 38'—
			Urgell ...	»	37'50 a 38'—
			Sagarra ...	»	37'50 a 38'—
			Aragó ...	»	38'— a 39'—
			Castella ...	»	37'50 a 38'—
			Comarca ...	»	»
			<i>Moresc</i>		
			Plata, ...	»	38'25 a 38'50
			Danubi ...	»	36'50 a 37'—
			<i>Mill</i>		
			Estranger ...	»	48'— a 48'50
			Comarca ...	»	50'— a 52'—
			<i>Arròs</i>		
			Benloc, zero ...	»	53'— a 54'—
			Idem, mitjà ...	»	59'— a 60'—
			Idem, selecte ...	»	62'— a 63'—
			Matisat, ordinari ...	»	58'— a 50'—

	UNITAT	PESETES		UNITAT	PESETES
Idem, selecte	100 quilos	60' - a 61' -	Farina de peix	100 quilos	90' - a 110' -
Bomba, ordinari	»	86' - a 87' -	Farina d'ossos	»	35' - a 40' -
Idem, superior	»	98' - a 99' -			
Idem, extra	»	106' - a 107' -			
LLEGUMS					
<i>Faves</i>					
Extremadura	»	45' - a 46' -			
Itàlia	»	42' - a 42'50			
Mallorca	»	43' - a 44' -			
Oran,	»	43' - a 43'50			
Valencianes,	»	43'50			
Prat	»	43'50 a 44' -			
<i>Favons</i>					
Sevilla	»	48' -			
Xereç	»	49' - a 50' -			
Marroc	»	44'50			
Italians	»	45' - a 47' -			
Anglesos	»	45' - a 47' -			
<i>Garrofes</i>					
Vinaroç	100 quilos	24'70 a 25' -			
Roges	»	22'32 a 22'61			
Mallorca	»	19'64			
Eivissa	»	00' - a 00'0			
Matafera	»	24'40			
València	»	19'04			
Xipre	»	00' -			
<i>Veces</i>					
Navarra	»	00' -			
Romania	»	00' - a 00' -			
Calaf	»				
Màlaga	»	47' - a 48' -			
<i>Mongetes</i>					
València Pinet	»	12' - a 125' -			
Monquillines	»	124' - a 126' -			
Trinquillon	»	000' -			
Mallorca	»	124' - a 126' -			
Itàlia	»	100' - a 102' -			
Hongria	»	00' - a 00' -			
Romania	»	00' -			
País, novès	»	125' - a 130' -			
<i>Altres llegums</i>					
Ers	»	41' - a 41'50			
Titus	»	41' - a 41'50			
Guixes	»	42' - a 43' -			
Llenties	»	110' - a 135' -			
Cigrons pelons	»	77' - a 83' -			
Idem blancs	»	80' - a 185' -			
FARINES I DESPULLES					
Extra blanca superior	»	70' -			
Idem ordinària	»	63' - a 66' -			
Intervinguda	»				
Número 3	60 quilos	27' - a 28' -			
Número 4	»	24' - a 25' -			
Segones	»	2050' a 21'50			
Terceres	»	19' - a 19'50			
Quartès	»	19' - a 19'50			
Segó	100 litres	5' -			
Segonet	»	5' -			
Farinassa d'arrós... ..	70 quilos	20' -			
Morret	»	40' -			
Farina de manioc	100 »	35' -			
FARRATGES I PINSOS					
Alfals	40 quilos	7'50 a 8' -			
Palla llargueta	»	3' - a 3'50			
Polpa de remolatxa, estran- gera	100 quilos	44' - a 45' -			
Idem, país	»	28' - a 30' -			
Turtó de coco	»	31' - a 32' -			
Idem de cacauet	»				
Farina de turtó de llinosa .	»	39' - a 40' -			
Farina de carn	»	45' - a 46' -			
			Farina de peix	100 quilos	90' - a 110' -
			Farina d'ossos	»	35' - a 40' -
			FRUITES SEQUES		
			<i>Ametlles</i>		
			Mallorca	»	400' -
			Esperança, primera	»	450' -
			Tarragona	»	430' -
			Mollar amb closca	»	220' -
			<i>Avellanes</i>		
			Ordinària amb clofolla	»	175' -
			Negreta » »	»	195' -
			Sense clofolla, primera	»	000' -
			» » segona	»	000' -
			<i>Figues</i>		
			Fraga	10 quilos	11'00
			Idem extra	»	7' -
			Mallorca	»	6' -
			Idem negres		
			Burriana		
			AlbunyoI		
			<i>Pinyons</i>		
				100 quilos	000' -
			VINS		
			Penedès, blanc	Grau i hectòlitre	2'50
			Camp de Tarragona, blanc.	»	2'55
			Priorat, negre	»	2'70
			Martorell, blanc	»	2'50
			Manxa, blanc	»	2'50
			Mistela blanca	»	2'90
			Idem negra	»	3'05
			Moscatell	»	3'25
			ALCOHOLS		
			Industrials 96 per 100	100 litres	253' - a 255' -
				»	248' - a 2'50 -
			Residus vínics 96	»	250' -
			Neutres de vi... ..	»	255' - a 260' -
			Desnaturalitzat	»	146' - a 148' -
			Aiguardent de canya, 74 a 75 graus	»	195' - a 200' -
			OLIS		
			<i>Oliva</i>		
			Ordinari	100 quilos	200' -
			Superior	»	213' -
			Fi	»	230' -
			Extra	»	239'15
			<i>De pinyola</i>		
			Verd, primera	»	108'70 a 113' -
			Idem, segona	»	139'15 a 143'50
			Groc, primera	»	000'00 a 000'00
			Idem, segona	»	
			<i>Exòtics</i>		
			Cacauet	100 litres	000' -
			Coco, blanc	»	145' -
			Idem, Cochin	»	160' -
			Idem, Palma	»	200' -
			Llínosa, cuit	»	218' -
			Idem, incolor	»	240' -
			ANIMALS I LLURS PRODUCTES		
			<i>Animals</i>		
			Bous del país	i quilo	2'70
			Vaques ídem	»	2'70.
			Vedelles ídem	»	3'55
			Ovelles ídem	»	2'50
			Xais ídem amb llana... ..	»	4' -
			Idem esquilats	»	
			Cabres ídem	»	2'25
			Cabrits ídem	»	6 a 7
			Porcs blancs del país, de 110 quilos net	»	3'50 a 3'60
			Idem, molt grassos	»	3'30
			Idem íd. valencians, íd.	»	3'55
			Idem mallorquins	»	3' - a 3'10

EL TRACTOR FORDSON

- augmenta el rendiment de la vostra finca

El tractor Fordson us farà cada dia el treball de deu cavalls. Així podreu treballar cada dia deu vegades més de terra que abans.

Més encara: El treball del Fordson és més perfecte que el dels animals. L'arada arrastrada pel Fordson adquireix la major potència del tractor i remou la terra més completament i totalment. Així la terra més fonda, que és la millor, passa a les capes altes. Les plantes se'n beneficien. Hi ha més collita i de millor qualitat.

La seva construcció és sòlida. El seu funcionament senzill. El preu i les despeses reduïts.

Milloreu la vostra finca amb un tractor Fordson.

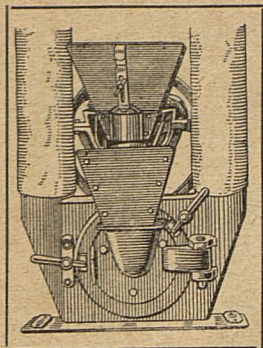
30 HP. - Arrancada fàcil - Llançador automàtic - Carburador perfeccionat - Ignició per magneto Bosch d'alta tensió - Bomba d'aigua

Demaneu les condicions de les vendes a terminis

Fordson

DOBLE RENDIMENT - MEITAT DE COST

Fa tres solcs alhora

Molins trituradors
"El Campeón Universal"

Patent n.º 91267

Medalla d'or en l'Exposició de
 Maquinària Agrícola de Barce-
 lona, Juny de 1927

El més avançat en molins per a l'elaboració de pinsos per a l'alimentació del ramat, sucre, canyella, pebre, calç, guix, alfals, palla, carbó, ossos, xufla, etc. etc. — Demanin referència :: :: i detalls del darrer model a :: ::

MARC TORRES

Riereta, 15 i Aurora, 11 Barcelona
 Telèfon 16884

PINSO ENSUCRAT
MARCA "MORAVIA"

Per a tota mena de bestiar

INSUBSTITUIBLE
PELS PORCS, CA-
VALLS I VAQUES

Altament nutritiu i lleugerament laxant!

Evita moltes malalties!!

PROSPECTES I
 MOSTRES GRATIS

Facilitem 10 k. gratuïtament
 a qui desitgi fer un assaig

LA MORAVIA, S. A.

Miguel Angel, 90 - BARCELONA

No vos ficu de la propaganda

estudieu condicions, exigiu proves i referències, i així arribareu a la conclusió de que únicament pot interessar-vos

La Bomba de pistó
"Neptuno"

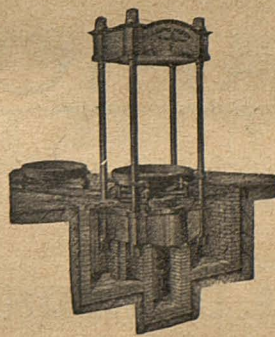

Perquè té sempre una aplicació indicada siga el que es vulga el cas de què es tracti i perquè demés d'ésser construïda amb els millors materials té una veritable superioritat mecànica que li permet de donar un rervei molt més pràctic, segur i econòmic.

Tipus econòmics des de 300 pessetes.
 Molins de vent
 Lloguer de bombes per a profunditzar pous
 Vendes a llarg termini

CONSTRUCTORS :

Bombes "NEPTUNO" S. A.
 Passeig, 7 TERRASSA

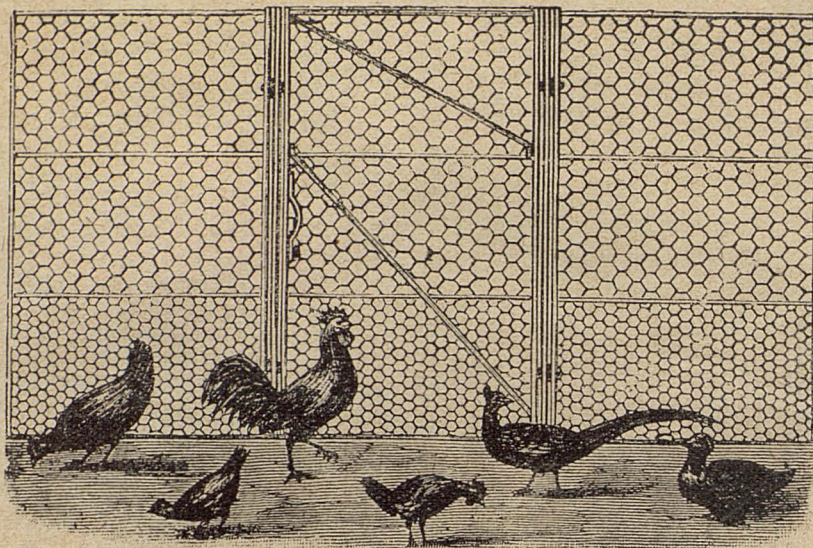
TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
 PERE IV, 109 - Casa fundada en 1855 - BARCELONA

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes de pistó per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberries Preses i vàlvules de totes classes, etc.

Eliodor Orfila Cert

Cables,
filferros,
tanques
metàlli-
ques de
tota mena
per a cle-
des i prats

Enreixats
per a
galliners
...
Materials
d'excel·lent
qualitat.
Preus
mòdics

Consell de Cent, 588-590 - Tel. 51905 - BARCELONA

TAPIOCA-MANIOC

*El manioc-tapioca, constitueix un excel·lent aliment per a tota mena de bestiar.
En l'engreixament del porc pot substituir el blat de moro o moresc.*

Prof. M. Rossell Vilà

FILLS D'ANTONI PALES ARRO, S. A.-BARCELONA

(Secció "LA CERES")

Fabricants de Tapioca-Manioc per a la indústria i per aliment del bestiar.

FABRICA
"LA CERES CATALANA"
Consell de Cent, 568
Telèfon 54652

DESPATX
Passeig Isabel II, 6, pral.
Telèfon 14736
Llotja - Taula n.º 19

TRACTORS AGRICOLES

“CLETRAC”

TIPUS TANC

Reconeguts pels tècnics com el de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el

“CLETRAC”

Tipus W 12/20 HP. per a tota classe de cultius PESSETES: 10.000

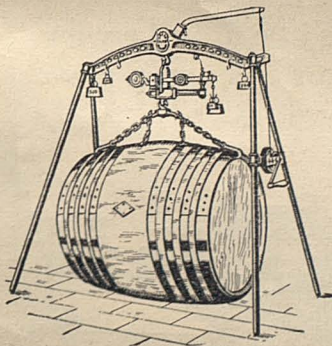
Tipus K. 20/30 HP. per a grans extensions PESSETES: 15.000

Tipus A 30/45 HP. per a treballs que requereixin més força PESSETES: 23.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts.

Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓBIL SALÓ TRAFALGAR, 52
BARCELONA

Bàscules ARISO

SANS, 12 :: :: BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud

Caixes d'acer per a valors amb clau i sense

Nou sistema patentat d'un sol bloc massís INFRACRIBLES, contra foc i soplec.

Bàscula-Grua portàtil model 207

Demani dibuixos i preus

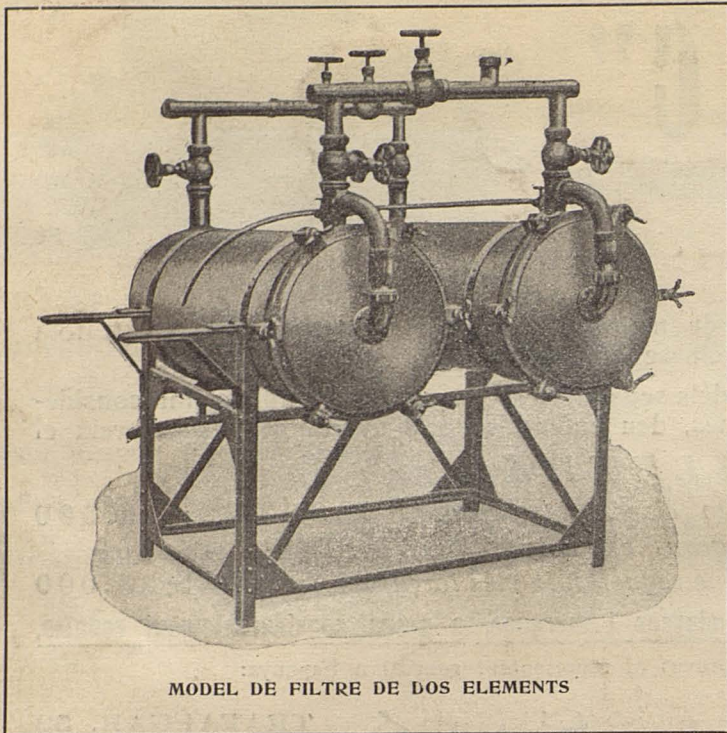
LLIBRERIA CATALONIA

Gran assortit en
llibres de tota mena

Plaça de Catalunya, 17
BARCELONA

COLLITERS: CUIDEU ELS VOSTRES VINS

MODEL DE FILTRE DE DOS ELEMENTS

Les qualitats que s'han obtingut en taní, acidesa, brillantor, etc., etc. deuen subsanar-se.

S'ha de determinar no solament la riquesa en grau alcohòlic, sinó l'acidesa, extracte taní, clarificació, adquirint material de laboratori (catàleg especial)

ELS VINS REQUEREIXEN, DESPRÉS DEL TRACTAMENT, ÉSSER FILTRATS AMB APARELLS **TORMO**

Es construeixen d'un a cinc cossos. Filtre petit model vertical i model horitzontal de dos cossos per a petits assaigs. Demaneu catàleg especial.

Tanins - Acids - Clarificants - Colorants - Antiferments - Bouquets - Fosfats, etc., etc.

VICENS VILA CLOSA

PASSEIG DE GRACIA, 88
Telèf. 72095 - Dir. Teleg.: KEDEVILA

- Barcelona

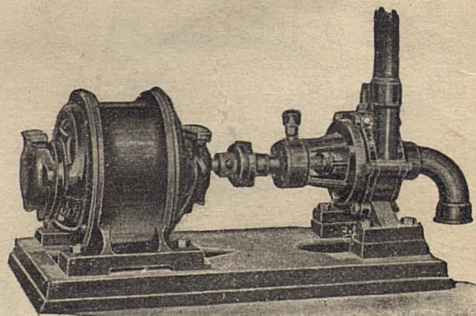
Propietaris! Quan necessiteu elevar aigua recordeu-vos sempre de la

Bomba MINERVA

que vos donarà completa satisfacció

Demaneu catàlegs i pressupostos a

MELCIOR CAÑARDO - Aragó, 252 - Barcelona
(entre R. Catalunya i Balmes)

L'ADOB AZOAT MÉS BARAT I AVANTATJÓS

Cianamida

19/20% DE NITROGENO Y 60% DE CAL

FACILITA DETALLS I ASSAIGS GRATUITS EL

DELEGAT TÈCNIC DEL CENTRE D'INFORMACIÓ AGRÍCOLA DE LA CIANAMIDA A BARCELONA:
CARLES BIELSA ROXLO - CONSELL DE CENT, 294 - BARCELONA

NAGSA.-Casa nova, 215-214-BARCELONA.

